

CONTRACT DE FINANȚARE

Nr. _____ / _____

privind acordarea ajutorului de stat sub formă de sprijin financiar nerambursabil pentru implementarea Proiectului

„.....”

din cadrul *Schemei de ajutor de stat pentru restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice în cadrul Programului RO-CULTURA*, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021

Ministerul Culturii – Unitatea de Management a Proiectului („MC – UMP”), cu sediul în București, Bulevardul Unirii nr. 22, sector 3, tel: 021-2228479, fax: 021-2244512, e-mail: office@ro-cultura.ro, cod fiscal 4192812, cont bancar număr, deschis la Direcția de Trezorerie și Contabilitate a Municipiului București, reprezentat legal de către:

- pentru Ministerul Culturii, domnul – **Ministru**,
- pentru Unitatea de Management a Proiectului, Domnul – **Director** și Doamna – **Șef serviciu financiar** în calitate de **Operator de Program furnizor și administrator al schemei de ajutor de stat** (denumit în continuare „**OP**”), pe de o parte și

....., persoană juridică, cu sediul în, strada .., nr. .., jud. .., CP .., tel./fax., e-mail:....., nr. de înregistrare în Registrul Comerțului/Registrul Asociațiilor și Fundațiilor cod unic de înregistrare/cod fiscal nr., cont bancar număr ..., deschis la .., reprezentat/-ă legal de către:

- domnul/doamna – **funcția**, în calitate de **Promotor de proiect și beneficiar al ajutorului de stat** (denumit în continuare „**PP**”), pe de altă parte

Denumite în cele ce urmează în mod individual „**Partea**” și în mod colectiv „**Părțile**”,

Având în vedere cadrul legal aplicabil Mecanismului Financiar SEE 2014-2021, așa cum este instituit prin prevederile art. 1.5 din Regulamentul de aplicare a Mecanismului Financiar SEE 2014 – 2021, au convenit încheierea prezentului Contract de Finanțare, denumit în continuare „**Contract**”, în următorii termeni și condiții:

ARTICOLUL 1 – OBIECTUL CONTRACTULUI

- (1) Obiectul Contractului îl reprezintă acordarea ajutorului de stat sub formă de sprijin financiar nerambursabil de către OP pentru implementarea Proiectului “.....” (denumit în continuare „**Proiect**”) – **cod** din cadrul *Schemei de ajutor de stat pentru restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice în cadrul Programului RO-CULTURA* (denumit în continuare „**Program**”), finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021.
- (2) Dosarul de finanțare, în variantă actualizată, reprezintă anexă la Contract și face parte integrantă din acesta. Contractul și anexele sale formează un tot unitar.

- (3) În cazul unor discrepanțe între Contract și anexele sale prevalează prevederile Contractului.
- (4) PP i se acordă sprijin financiar nerambursabil în termenii și condițiile stabilite în Contract și anexele sale, pe care PP declară că le cunoaște și le acceptă integral.
- (5) În accepțiunea prezentului Contract, prin OP se va înțelege furnizorul și administratorul *Schemei de ajutor de stat pentru restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice în cadrul Programului RO-CULTURA*, publicată în Monitorul Oficial nr. 449/05.06.2019, respectiv în Monitorul Oficial nr. 449 bis/05.06.2019.
- (6) În accepțiunea prezentului Contract, PP și partenerul de proiect din România, întreprindere, sunt beneficiari ai ajutorului de stat în cadrul *Schemei de ajutor de stat pentru restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice în cadrul Programului RO-CULTURA*, publicată în Monitorul Oficial nr. 449/05.06.2019, respectiv în Monitorul Oficial nr. 449 bis/05.06.2019.
- (7) PP și partenerul de proiect din România acceptă ajutorul de stat acordat sub formă de sprijin financiar nerambursabil și se angajează, irevocabil și necondiționat, să implementeze Proiectul pe propria răspundere în conformitate cu prevederile Contractului și ale cadrului legal menționat la art. 2 de mai jos.

ARTICOLUL 2 – CADRUL LEGAL

- (1) Contractul și Proiectul vor fi implementate cu respectarea următorului cadru legal, precizat neexhaustiv (denumit în continuare **“Cadrul legal”**):
 - a) Protocolul 38c la Acordul SEE privind Mecanismul financiar al Spațiului Economic European 2014-2021 (denumit în continuare **„MFSEE”**);
 - b) Regulamentul privind implementarea MFSEE 2014-2021, (denumit în continuare **„Regulament”**), adoptat de Comitetul pentru MFSEE conform Articolului 10.5 al Protocolului 38c al Acordului SEE la 8 septembrie 2016 și confirmat de Comitetul Permanent al Statelor AELS la 22.09.2016;
 - c) Memorandumul de înțelegere dintre Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei (denumite în continuare **„state Donatoare”**) și Guvernul României privind implementarea MFSEE 2014-2021 publicat în Monitorul Oficial al României nr. 838 din 21.10.2016 prin Ordinul Ministrului Fondurilor Europene nr. 2102 din 19.10.2016;
 - d) Acordul de Program din data de 05.06.2018, încheiat între Comitetul MFSEE (denumit în continuare **„CMF”**) și Punctul Național de Contact (denumit în continuare **„PNC”**), pentru implementarea Programului **„RO-CULTURA”**;
 - e) Acordul de implementare a Programului din data de 05.06.2018, încheiat între PNC și MCIN, în calitate de Operator de Program;
 - f) Ghidurile adoptate de CMF în conformitate cu prevederile art. 1.5 alin. (1) lit. d) din Regulament;
 - g) Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei Europene din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare (denumit în continuare **„Regulamentul de exceptare în bloc”**);
 - h) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 77 din 3 decembrie 2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare **“OUG nr. 77/2014”**);

- i) OUG nr. 34/2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente MFSEE 2014-2021 și Mecanismului financiar norvegian 2014-2021, aprobată prin Legea nr. 206/2017 (denumită în continuare "**OUG nr. 34/2017**") și Normele metodologice de aplicare a prevederilor acesteia, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice și al Ministrului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene nr. 2840/31.10.2017;
 - j) OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată prin Legea nr. 142/2012 (denumită în continuare "**OUG nr. 66/2011**") și Normele metodologice de aplicare a prevederilor acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2011, cu modificările și completările ulterioare;
 - k) Ghidul Solicitantului aferent apelului de proiecte în cadrul căruia a fost depus Proiectul, aprobat prin OMCIN nr. 2545/05.06.2019, modificat și completat prin OMCIN nr. 2697/2019, OMCIN nr. 2918/16.09.2019, OMCIN nr. 2962/20.09.2019, OMCIN nr. 3094/29.10.2019 și OMCIN nr. 3120/11.11.2019;
 - l) Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2238/08.04.2019 privind modalitatea de acordare a finanțării pe bază de sume forfetare și pe bază de bareme standard de costuri unitare pentru deplasări în cadrul proiectelor finanțate prin Programul RO-CULTURA derulat în cadrul MFSEE 2014-2021;
 - m) Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2527/28.05.2019 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat pentru restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice în cadrul Programului RO-CULTURA, publicat în Monitorul Oficial nr. 449/05.06.2019, respectiv în Monitorul Oficial nr. 449 bis/05.06.2019 (denumită în continuare "**Schema de ajutor de stat**");
 - n) Ordinul Ministrului Culturii nr. 2738/2020, pentru aprobarea Normelor metodologice privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat/de *minimis* acordat în cadrul schemelor de ajutor de stat/de *minimis* gestionate de Unitatea de Management a proiectului din cadrul Ministerului Culturii, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 214 din 17 martie 2020 (denumite în continuare "**Normele metodologice privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat/de minimis**");
 - o) Ghidurile, instrucțiunile, documentele și procedurile elaborate de OP în vederea implementării Programului RO-CULTURA și a proiectelor derulate în cadrul acestuia.
 - p) Orice alte prevederi legale aplicabile.
- (2) Obligațiile PP conform prezentului Contract sunt valabile și aplicabile conform legislației naționale. În cazul în care există vreo contradicție între Contract și reglementările enumerate la lit. a) – f) ale alin. (1), acestea din urmă vor prevala, în ordinea menționată, conform art. 1.5 alin. (2) coroborat cu art. 7.6 alin. (5) din Regulament.
- (3) Dispozițiile cuprinse în actele menționate la alin. (1) lit. a) – g) din prezentul articol au prioritate față de orice dispoziție din actele menționate la alin. (1) lit. h) – p) din prezentul articol.

ARTICOLUL 3 – DURATA CONTRACTULUI

- (1) Contractul intră în vigoare la data ultimei semnături și își încetează valabilitatea la 3 ani de la data aprobării de către CMF a raportului final al Programului sau la 5 ani de la aprobarea de către OP a raportului final al Proiectului, oricare intervine ultima.
- (2) Perioada de implementare a Proiectului este de maximum luni, cu începere de la data de 1 a lunii calendaristice imediat următoare lunii în care Contractul a intrat în

vigoare¹, fără a depăși data de 30 aprilie 2024. Termenul se împlinește în ultima zi a ultimei luni calendaristice de implementare.

- (3) Prin excepție, perioada de implementare a Proiectului poate fi prelungită în cazuri justificate, precum și în situația acordării de fonduri suplimentare în condițiile art. 7.4 alin. (8) din Regulament, fără însă a depăși data de 30 aprilie 2024.
- (4) Activitățile Proiectului trebuie realizate și finalizate în cadrul perioadei de implementare a Proiectului inițiale sau prelungite, după caz și cheltuielile trebuie să fie efectuate în cadrul perioadei de eligibilitate a cheltuielilor.
- (5) Perioada de sustenabilitate a Proiectului este de 5 ani, cu începere din prima zi ce urmează datei de finalizare a perioadei de implementare a Proiectului, conform alin. (2) de mai sus.
- (6) Împlinirea termenului de la alin. (1) nu-i exonerează pe PP sau pe reprezentanții acestuia de respectarea obligațiilor rezultând din aplicarea clauzelor contractuale.

ARTICOLUL 4 – VALOAREA CONTRACTULUI

- (1) Valoarea totală eligibilă² a Proiectului este de maximum lei, echivalentul a Euro, calculat la cursul de schimb InforEuro de la data semnării contractului (1 Euro=..... lei), din care:
 - a) Valoarea sprijinului financiar nerambursabil este de maximum lei, echivalentul a Euro, reprezentând o rată de finanțare %³ din valoarea totală eligibilă a Proiectului;
 - b) Valoarea contribuției proprii PP este de minimum lei, echivalentul a Euro, reprezentând o rată de finanțare % din valoarea totală eligibilă a Proiectului, după cum urmează:

- Lei -

Valoarea totală a Proiectului	Valoarea totală eligibilă a Proiectului	Valoarea totală a sprijinului financiar nerambursabil	Valoarea eligibilă nerambursabilă din Granturi SEE (85%)	Valoarea eligibilă nerambursabilă din cofinanțare națională (15%)	Contribuția proprie (din valoarea totală eligibilă a Proiectului)	Valoarea neeligibilă a Proiectului
1=2+7	2=3+6	3=4+5	4	5	6	7

- (2) OP se angajează să acorde un sprijin financiar nerambursabil de maximum lei, echivalentul a Euro, corespunzător unei rate de finanțare de%, din care: maximum lei reprezentând valoarea eligibilă nerambursabilă din Granturi SEE,

¹ Prin excepție, în cazul în care contractul de finanțare este semnat în prima jumătate a lunii calendaristice, se poate opta pentru începerea perioadei de implementare a proiectului din ziua următoare intrării în vigoare a contractului, menționată la alin. (1). În această situație, se va preciza expres în contract că prima lună de implementare a proiectului coincide cu luna calendaristică în care a început proiectul, încheindu-se la finalul acesteia din urmă.

² Valoarea totală eligibilă va conține TVA doar în situația în care TVA nu este recuperabilă.

³ Rata de finanțare maximă este de 80% din totalul costurilor eligibile ale proiectului.

respectiv 85% și maximum lei reprezentând valoarea eligibilă nerambursabilă din cofinanțare națională, respectiv 15%.

- (3) PP se angajează să asigure o contribuție proprie în valoare de minimum lei, echivalentul a Euro, reprezentând% din valoarea totală eligibilă a Proiectului, precum și cheltuielile neeligibile. Contribuția proprie va fi asigurată de PP și/sau partenerii de proiect fie integral în prima perioadă de raportare, fie gradual, prin respectarea proporției acestuia pentru fiecare perioadă de raportare. Contribuția proprie poate fi asigurată doar sub formă de numerar. Prin excepție, în cazul proiectelor în care PP este ONG, cofinanțarea poate fi asigurată atât de acesta, cât și de partenerul de tip ONG și sub formă de muncă voluntară, respectiv contribuție în natură. În acest caz, contribuția în natură sub formă de muncă voluntară poate constitui până la 50% din totalul contribuției proprii eligibile asigurate de PP împreună cu partenerii.

Baza de calcul a prețurilor unitare pentru munca voluntară va lua în considerare datele oficiale cu privire la salariul minim și mediu pe economie la nivel național, în vigoare la momentul lansării apelului de proiecte. În funcție de tipul de muncă, două niveluri diferite ale prețurilor vor fi utilizate:

- în cazul muncii administrative/necalificate, va fi luat în considerare salariul minim brut pe economie. Conform H.G. nr. 937/2018 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, începând cu data de 1 ianuarie 2019, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se stabilește la 2.080 lei lunar, pentru un program normal de lucru în medie de 167,333 ore în pe lună, reprezentând 12,43 lei/oră.
- în cazul muncii complexe/calificate, va fi luat în considerare salariul mediu brut pe economie. Conform Legii nr. 47/2019 a bugetului asigurărilor de stat pe anul 2019, câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019 este de 5.163 lei lunar pentru un program complet de lucru de 167,333 de ore în medie pe lună reprezentând 30,85 lei/oră.

Pentru justificarea costului pe oră aferent muncii voluntare, contractul de voluntariat va fi însoțit de o anexă în care se va cuantifica costul/oră aferent muncii voluntare raportat la bugetul proiectului. Contractul de voluntariat va fi prezentat OP în etapa de implementare a proiectului.

- (4) În cazul în care valoarea totală a Proiectului și/sau valoarea totală eligibilă a acestuia crește față de valoarea convenită prin Contract, diferența rezultată față de valoarea maximă a sprijinului financiar nerambursabil menționată la alin. (2) este suportată în întregime de PP, cu excepția fondurilor suplimentare atribuite în condițiile art. 7.4 alin. (8) din Regulament.
- (5) Suma finală acordată cu titlu de sprijin financiar nerambursabil se stabilește pe baza raportului final al Proiectului, în funcție de gradul de îndeplinire a rezultatelor/indicatorilor și obiectivelor specifice și de cheltuielile eligibile reale totale ale Proiectului, autorizate de OP.
- (6) În orice situație valoarea totală a sprijinului financiar nerambursabil acordat PP nu poate depăși, echivalentul în lei a 2.000.000 Euro, calculat la cursul InforEuro din luna semnării Contractului.
- (7) În cazul în care, la sfârșitul Proiectului, valoarea totală a cheltuielilor efectuate de PP și/sau partenerii de proiect, raportate de PP și autorizate de OP, este mai mică decât valoarea totală eligibilă a Proiectului, sprijinul financiar nerambursabil total se va reduce corespunzător.

ARTICOLUL 5 – ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR

Principii generale privind eligibilitatea cheltuielilor

- (1) Perioada de eligibilitate a cheltuielilor se întinde pe toată perioada de implementare a Proiectului, stabilită conform art. 3 alin. (2) și alin. (3), după caz.
- (2) Părțile convin și înțeleg că sunt eligibile acele cheltuieli prevăzute de Regulamentul pentru exceptarea în bloc și Regulament, care sunt efectuate în mod real de către PP și/sau partenerii de proiect în cadrul Proiectului, după caz, și îndeplinesc cumulativ următoarele criterii generale:
 - a) sunt efectuate în perioada de eligibilitate a cheltuielilor, astfel cum este stabilită la alin. (1) al prezentului articol;
 - b) au legătură cu obiectul Contractului și sunt menționate în bugetul detaliat al Proiectului;
 - c) sunt proporționale și necesare pentru implementarea Proiectului;
 - d) sunt utilizate în unicul scop al atingerii obiectivelor Proiectului și al realizării rezultatelor așteptate ale Proiectului („outcomes”), cu indicatorii aferenți, conform principiilor de economie, eficiență și eficacitate;
 - e) sunt identificabile și verificabile, în special prin faptul că sunt incluse în înregistrările contabile ale PP și/sau ale partenerilor de proiect, după caz și sunt stabilite conform standardelor contabile aplicabile în țara în care este stabilit PP și/sau partenerul de proiect și conform principiilor de contabilitate general acceptate;
 - f) respectă cerințele legislației fiscale și sociale în vigoare.
- (3) Cheltuielile sunt considerate ca fiind efectuate de către PP și/sau partenerii de proiect atunci când au fost facturate și plătite integral, iar echipamentele/bunurile livrate și puse în funcțiune sau serviciile/lucrările realizate și recepționate. Cheltuielile indirecte și amortizarea echipamentelor/bunurilor sunt considerate a fi efectuate la momentul la care sunt înregistrate în contabilitatea PP sau a partenerilor de proiect, după caz.
- (4) În mod excepțional, cheltuielile pentru care a fost emisă o factură în ultima lună a perioadei de eligibilitate sunt, de asemenea, considerate ca fiind efectuate în perioada de eligibilitate, dacă acestea sunt plătite în termen de 30 de zile de la data finală a perioadei de eligibilitate și dacă echipamentele/bunurile au fost livrate și puse în funcțiune sau serviciile/lucrările au fost realizate și recepționate până la finalizarea perioadei de implementare a Proiectului.
- (5) Prevederile alin. (3) și (4) de mai sus se aplică și cheltuielilor salariale sau de deplasare.

Condiții specifice de eligibilitate a cheltuielilor directe

- (6) Cheltuielile eligibile directe ale Proiectului sunt definite de art. 8.3 din Regulament și trebuie să se încadreze în următoarele categorii/tipuri:
 - a) **Cheltuieli aferente managementului de proiect**, care includ:
 - cheltuieli cu personalul angajat aferent managementului de proiect, reprezentând salariile și contribuțiile sociale aferente și alte costuri legale, cu condiția ca acestea să corespundă politicii uzuale a PP și partenerului de proiect cu privire la remunerații;
 - cheltuieli cu deplasarea personalului angajat (inclusiv voluntari) aferent managementului de proiect;
 - cheltuieli pentru consultanță și expertiză aferente managementului de proiect;
 - cheltuieli privind onorariile experților aferenți managementului de proiect;

- cheltuieli cu materiale consumabile și obiecte de inventar aferente managementului de proiect.
- cheltuieli cu amortizarea activelor corporale și necorporale aferente managementului de proiect;
- cheltuieli pentru servicii de traducere și interpretariat;
- cheltuieli cu servicii de audit (doar pentru PP);

b) Cheltuieli aferente restaurării monumentului istoric, care includ:

- cheltuieli pentru amenajarea terenului;
- cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții;
- cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică (*studii-de tipul celor menționate în instrucțiunile de completare ale bugetului; proiect tehnic și detalii de execuție-dacă nu au fost realizate anterior semnării contractului de finanțare; documentații tehnice necesare în vederea obținerii avizelor, acordurilor, autorizațiilor; verificare tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție; asistență tehnică din partea proiectantului; dirigenție de șantier*);

În categoria documentațiilor tehnice necesare în vederea obținerii avizelor, acordurilor, autorizațiilor pot fi incluse cheltuieli pentru: *obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism; obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare; obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc.; obținerea acordului de mediu; obținerea avizului P.S.I.; alte avize, acorduri și autorizații.*

- cheltuieli pentru investiția de bază (*construcții și instalații; montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale; utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj; utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport; dotări*);
- alte cheltuieli (*organizare de șantier; comisioane, cote, taxe; cheltuieli diverse și neprevăzute*);
- cheltuieli pentru probe tehnologice și teste;
- cheltuieli cu asigurările privind investiția și dotările de bază.

Cheltuielile diverse și neprevăzute (parte din Alte cheltuieli) aferente restaurării monumentului istoric nu vor depăși un procent maxim de 10% cheltuieli eligibile, calculat prin raportare la capitolele/subcapitolele menționate în HG nr. 907/2016, corespunzător formatului standard de deviz general, respectiv: Secțiunea 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului, subcapitolele: amenajarea terenului, amenajări pentru protecția mediului și aducerea terenului la starea inițială, cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților, Secțiunea 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare, Secțiunea 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică subcapitolele: proiectare și asistență tehnică și Secțiunea 4 Cheltuieli pentru investiția de bază.

Cheltuielile aferente organizării de șantier nu vor depăși 3,5% din totalul cheltuielilor cumulate aferente costurilor de investiții necesare pentru amenajarea terenului, asigurarea utilităților, construcții și instalații. Acest procent este calculat prin raportare la capitolele/subcapitolele menționate în HG nr. 907/2016 corespunzător formatului standard de deviz general, respectiv: Secțiunea 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului, Secțiunea 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare și Secțiunea 4 Cheltuieli pentru investiția de bază, subcapitolul investiția de bază, construcții și instalații.

Cheltuielile pentru proiectare și asistență tehnică nu vor depăși 10% calculat din total cheltuieli cumulate aferente costurilor de investiții necesare pentru amenajarea terenului, asigurarea utilităților și investiția de bază. Acest procent este calculat prin raportare la capitolele/subcapitolele menționate în HG nr. 907/2016 corespunzător formatului standard de deviz general, respectiv: Secțiunea 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului,

Secțiunea 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare și Secțiunea 4 Cheltuieli pentru investiția de bază.

c) Cheltuieli aferente revitalizării monumentului, care includ, dar fără a se limita la:

- cheltuieli cu personalul necesar pentru activitățile/acțiunile necesare pentru revitalizarea monumentului, reprezentând salariile și contribuțiile sociale aferente și alte costuri legale, cu condiția ca acestea să corespundă politicii uzuale a PP și partenerului de proiect cu privire la remunerații;
- cheltuieli cu deplasarea personalului (inclusiv voluntari) necesar pentru activitățile/acțiunile necesare pentru revitalizarea monumentului;
- cheltuieli cu onorariile experților necesari pentru activitățile/acțiunile necesare revitalizarea monumentului;
- cheltuieli cu deplasarea participanților la evenimente;
- cheltuieli legate de achiziția de active corporale și necorporale aferente activităților/acțiunilor de revitalizare a monumentului ;
- cheltuieli legate de achiziția de servicii aferente activităților/acțiunilor de revitalizare a monumentului;
- cheltuieli cu materiale consumabile și obiecte de inventar pentru activitățile/acțiunile necesare pentru revitalizarea monumentului;
- cheltuieli cu amortizarea activelor corporale și necorporale aferente activităților/acțiunilor necesare pentru revitalizarea monumentului;
- cheltuieli cu asigurările;
- alte cheltuieli aferente revitalizării monumentului.

d) Cheltuieli de informare și publicitate care rezultă din respectarea obligațiilor de identitate vizuală, care includ, dar fără a se limita la:

- cheltuieli pentru elaborarea, prelucrarea și tipărirea materialelor de vizibilitate;
- cheltuieli pentru creare și mentenanță website, conform planului de comunicare;
- cheltuieli pentru organizarea evenimentelor de promovare;
- cheltuieli pentru achiziția de panouri publicitare/placă permanentă (*panouri publicitare; placă permanentă*);
- alte cheltuieli de informare și publicitate care rezultă din respectarea obligațiilor de identitate vizuală.

e) Costuri cu personalul reprezentând cheltuieli aferente contractelor de voluntariat (contribuție în natură), care includ, dar fără a se limita la:

- cheltuieli aferente contractelor de voluntariat (contribuție în natură) pentru management de proiect;
- cheltuieli aferente contractelor de voluntariat (contribuție în natură) necesare implementării proiectului.

f) Cheltuieli aferente activităților de instruire formală și non-formală, care includ, dar fără a se limita la:

- cheltuieli aferente activităților de instruire formală și non-formală;
- cheltuieli cu deplasarea în cadrul activităților de instruire formală și non-formală;
- cheltuieli privind onorariile experților privind activitățile de instruire formală și non-formală.

g) Cheltuieli ale partenerilor din Statele Donatoare, cuprinzând cheltuielile aferente activităților derulate de către entitățile din statele Donatoare, conform Acordului de parteneriat, **cu respectarea tipurilor de cheltuieli aplicabile partenerilor de proiect**, respectiv: cheltuieli cu personalul, reprezentând salariile și contribuțiile

sociale aferente și alte costuri legale, cu condiția ca acestea să corespundă politicii uzuale a partenerului de proiect cu privire la remunerații; cheltuieli cu deplasarea personalului; cheltuieli cu onorariile experților; cheltuieli cu materiale consumabile și obiecte de inventar; cheltuielile cu servicii de închiriere aferente activităților de revitalizare a monumentului; cheltuielile cu servicii de audit.

- (7) Cheltuielile aferente managementului de proiect nu pot depăși 20% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile directe.
- (8) Costurile cu salariile personalului din administrațiile publice locale/naționale sunt eligibile în măsura în care acestea sunt legate de costul activităților pe care autoritatea publică relevantă nu le-ar fi suportat dacă Proiectul respectiv nu ar fi fost executat.
- (9) Cheltuielile de deplasare vor fi finanțate conform prevederilor Ordinului Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2238/08.04.2019, publicat în Monitorul Oficial nr. 315/23.04.2019, doar pe bază de sume forfetare, pentru personalul care participă la Proiect și pe bază de bareme standard de costuri unitare pentru alți participanți la Proiect, cu excepția personalului menționat anterior.
- (10) În cazul în care se achiziționează de către PP active corporale sau necorporale, numai partea de amortizare corespunzătoare duratei Proiectului și ratei de utilizare reală în scopurile Proiectului reprezintă cheltuială eligibilă, conform dispozițiilor art. 8.2 alin. (4) din Regulament. **Prin excepție**, în cazul în care activul este o componentă integrală și necesară pentru atingerea rezultatelor proiectului, întregul preț de achiziție al acestuia poate fi eligibil⁴. **Sunt eligibile doar cheltuielile de achiziționare și amortizare a activelor noi.**
- (11) Respectarea legislației naționale și europene privind achizițiile publice și/sau procedurile sau instrucțiunile specifice de achiziții aplicabile beneficiarilor privați, alții decât autoritățile contractante, este obligatorie pe tot parcursul derulării Proiectului.
- (12) Specificațiile tehnice aferente bunurilor și serviciilor achiziționate în cadrul Proiectului, menționate de PP în cererea de finanțare sau în documentele suport care au stat la baza justificării/fundamentării prețurilor din bugetul Proiectului, au caracter orientativ. Cu toate acestea, PP nu poate achiziționa bunuri sau servicii cu specificații tehnice inferioare celor inițiale.
- (13) Procedurile interne de contabilitate și audit ale PP și ale partenerilor de proiect trebuie să permită reconcilierea directă a cheltuielilor și veniturilor declarate aferente Proiectului cu declarațiile contabile și documentele justificative corespunzătoare.

Costuri administrative reprezentând cheltuieli indirecte

- (14) Cheltuielile eligibile indirecte sunt acele costuri eligibile care nu pot fi identificate de către PP ca fiind direct atribuite Proiectului, dar care pot fi identificate și justificate prin sistemul contabil ca fiind angajate în legătură directă cu costurile directe eligibile atribuite Proiectului. Acestea nu pot include costuri eligibile directe, astfel cum sunt definite la alin. (6) al prezentului articol.
- (15) Cheltuielile eligibile indirecte ale Proiectului se referă la plata utilităților: energie termică, energie electrică, apă, canalizare, salubritate, gaze naturale; telefon, fax, servicii poștale, curierat rapid și rețele de comunicații; plata salariilor pentru personalul administrativ (ex. om de serviciu, paznic) sau servicii administrative, dacă există un contract încheiat (pază, curățenie); chirie sediu. Costurile indirecte

⁴ „Întregul preț de achiziție” se referă la prețul achitat din sprijinul financiar neramburasabil și/sau confinanțare, fiind exclusă acea parte din prețul total al activului suportată din alte surse de finanțare.

reprezintă o rată fixă de maxim 15% din costurile directe eligibile cu personalul PP implicat în Proiect.

- (16) Cheltuielile indirecte nu sunt considerate eligibile dacă PP primește finanțare din altă sursă pentru cuantumul stipulat în bugetul Proiectului.

Cheltuieli neprevăzute

- (17) Cheltuielile neprevăzute (altele decât cele aferente investiției de bază, prevăzute la lit. b) de mai sus) reprezintă o rată fixă de maxim 5% din valoarea totală a cheltuielilor directe eligibile diminuată cu totalul costurilor eligibile aferente restaurării monumentului.
- (18) Cheltuielile neprevăzute se referă exclusiv la eventualele costuri care nu au putut fi identificate la momentul scrierii Proiectului (de ex: schimbare de legislație, calamități naturale etc.). Costurile eligibile în cadrul acestui capitol bugetar vor face parte din cheltuielile eligibile directe menționate în cadrul celorlalte capitole bugetare (cu excepția capitolului *Costurile administrative reprezentând cheltuieli indirecte*).
- (19) Rezerva pentru situații neprevăzute poate fi utilizată cu aprobarea prealabilă scrisă a OP. Prin excepție, în caz de urgență sau în cazul în care PP se află în imposibilitatea obiectivă de a solicita autorizarea prealabilă scrisă a OP, PP poate utiliza aceste fonduri, sub rezerva aprobării ulterioare de către OP.

Cheltuieli neeligibile

- (20) Următoarele tipuri de cheltuieli **nu sunt eligibile**:

- orice cheltuieli efectuate înainte de intrarea în vigoare a Contractului pentru activitățile prevăzute în Proiect;
- costul de achiziție a bunurilor imobiliare și a terenului neconstruit;
- dobânzi aferente datoriilor, cheltuieli aferente serviciului datoriei și penalități de întârziere;
- cheltuieli legate de tranzacțiile financiare și de alte costuri pur financiare, cu excepția serviciilor financiare prevăzute în contractul de finanțare;
- provizioanele pentru pierderi sau datorii viitoare;
- pierderi din cursul de schimb valutar;
- TVA recuperabilă;
- costuri care sunt acoperite din alte surse;
- amenzi, penalități și cheltuieli de judecată;
- cheltuieli excesive și imprudente.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către PP sau de partenerii de proiect, după caz.

- (21) Dacă Proiectul este implementat în parteneriat, valoarea totală a cheltuielilor eligibile ale partenerilor din România și/sau statele Donatoare nu poate depăși 40% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile ale Proiectului.
- (22) În caz de schimbare a metodei de calcul a TVA, în cursul implementării Proiectului, PP va atașa la rapoartele financiare, în mod obligatoriu, *Declarațiile privind nedeductibilitatea TVA aferentă cheltuielilor efectuate în cadrul Proiectului* și va respecta noua metodă de calcul.
- (23) Nedetectarea de către OP a neconformității cheltuielilor Proiectului cu cerințele menționate în Contract și/sau impuse prin Cadrul legal, cu ocazia semnării Contractului, a încheierii actelor adiționale la acesta și/sau a notificărilor efectuate de către PP, nu afectează dreptul OP/Donatorului de a declara ulterior aceste cheltuieli neeligibile și/sau de a aplica reduceri procentuale/corecții financiare în

oricare etapă ulterioară de monitorizare, verificare și control, conform prevederilor legale și contractuale aplicabile.

ARTICOLUL 6 – MODALITATEA DE PLATĂ

- (1) Plata către PP se face în conformitate cu prevederile Regulamentului, Ghidurilor adoptate de CMF, Acordului de Program, Acordului de Implementare a Programului, OUG nr. 34/2017 și Normelor sale de aplicare, ghidurilor, instrucțiunilor și procedurilor aplicabile la nivelul OP și al altor acte normative incidente.
- (2) Plățile efectuate de OP către PP, conform Contractului, se fac pe baza modelului prefinanțării și vor lua următoarea formă⁵:

Opțiunea 1 proiecte cu durată cuprinsă între 12 și mai puțin de 18 luni)

- avans de maximum 50% la semnarea Contractului;
- prefinanțare la solicitarea PP și depunerea raportului intermediar de progres însoțit de documente justificative;
- plata soldului final în cuantum de 10% pentru entități de drept privat, după aprobarea raportului final însoțit de documente justificative.

Opțiunea 2 (proiecte cu o durată între 18 luni sau mai mult)

- avans de maximum 30% la semnarea Contractului;
- prefinanțare la solicitarea PP și depunerea raportului intermediar de progres însoțit de documente justificative;
- plata soldului final în cuantum de 10% pentru entități de drept privat, după aprobarea raportului final însoțit de documente justificative.

- (3) Prefinanțarea se poate acorda într-una sau mai multe tranșe. Avansul și prefinanțarea nu pot totaliza mai mult de 90% din totalul sprijinului financiar nerambursabil în cazul PP de tip entități de drept privat, respectiv 100% din totalul sprijinului financiar nerambursabil în cazul solicitanților de tip instituție publică.
- (4) Respectarea termenelor de efectuare a plăților menționate la alin. (2) este condiționată de disponibilitatea fondurilor necesare în conturile OP.
- (5) Acordarea unei noi tranșe de pre finanțare este condiționată de cheltuirea a cel puțin 60% din sumele plătite de OP anterior sub formă de avans și/sau prefinanțare. Cu toate acestea, în cazul în care a trecut cel puțin jumătate din perioada de implementare a Proiectului, astfel cum este definită la art. 3 alin. (2) din Contract, iar sumele plătite de OP anterior sub formă de avans și/sau prefinanțare nu au fost cheltuite în proporție de cel puțin 60%, PP poate solicita o nouă tranșă de prefinanțare, care va fi redusă cu suma corespunzătoare diferenței dintre suma solicitată de PP și 60% din valoarea totală a plăților anterioare efectuate de OP.
- (6) Acordarea unei noi tranșe de prefinanțare este condiționată de asigurarea de către PP a contribuției proprii în condițiile prevederilor art. 4 alin. (3) din Contract. În cazul în care PP nu face dovada asigurării contribuției proprii sau aceasta este asigurată parțial, suma aferentă contribuției neasigurate poate fi dedusă de OP din tranșa de prefinanțare.
- (7) Sumele finale care urmează a fi plătite PP se stabilesc de către OP ținând cont de rezultatele autorizării cheltuielilor justificate de PP și/sau partenerii de proiect aferente perioadei raportate. În cazul în care, în urma verificării raportului intermediar de progres/raportului final, OP identifică cheltuieli neeligibile și/sau care sunt efectuate cu încălcarea Cadrului legal, a oricărei prevederi a legislației europene sau

⁵ Se alege opțiunea aplicabilă și se menționează procente în funcție de proiect.

naționale aplicabile, sau în cazul în care PP și/sau partenerii de proiect nu justifică sumele acordate în avans sau nu le justifică corespunzător, contravaloarea acestora va fi dedusă din tranșa de prefinanțare solicitată sau din plata finală, după caz.

- (8) În situația reducerii tranșei de prefinanțare în condițiile alin. (6), PP are obligația de a reîntregi contul/conturile Proiectului cu sumele deduse de OP, în vederea asigurării *cash flow*-ului necesar pentru derularea activităților previzionate ulterioare.
- (9) OP poate decide diminuarea sumelor solicitate de PP cu titlu de prefinanțare, în situația în care consideră că estimările de fonduri necesare pentru perioada următoare nu sunt realiste.
- (10) Cheltuielile aferente sprijinului financiar nerambursabil efectuate anticipat de PP, alții decât instituțiile publice, și/sau partenerii de proiect din surse proprii și autorizate de OP vor fi rambursate din plățile intermediare sau din plata finală, după caz, în limitele menționate în bugetul Proiectului și fără a depăși sprijinul financiar nerambursabil menționat la art. 4 din Contract. Pentru PP instituții publice se aplică numai modelul pre finanțării.
- (11) Regularizarea sumelor acordate cu titlu de sprijin financiar nerambursabil se realizează în baza raportului final depus de PP. În vederea stabilirii contravalorii în Euro a sumelor acordate de OP în lei, se va utiliza cursul InforEuro din luna efectuării plății de către OP, fără a depăși însă echivalentul în Euro al sprijinului financiar nerambursabil, precizat la art. 4 alin. (1) lit. a) din Contract.
- (12) În vederea gestionării sprijinului financiar nerambursabil, PP și partenerii de proiect din România au obligația de a deschide conturi speciale pentru Proiect în sistemul Trezoreriei Statului sau la bănci comerciale, după caz, în condițiile stabilite prin OUG nr. 34/2017 și Normele sale de aplicare.
- (13) Dacă Proiectul este implementat în parteneriat, OP transferă sumele reprezentând sprijin financiar nerambursabil în contul de disponibil al PP, în calitate de lider de proiect. Dacă este cazul, PP transferă sumele astfel încasate în conturile proprii și în cele ale partenerilor, în conformitate cu prevederile acordului de parteneriat și în condițiile stabilite prin OUG nr. 34/2017 și Normele sale de aplicare.
- (14) Plățile se efectuează de către OP, în lei, în contul deschis de către PP conform prevederilor alin. (12) și adus la cunoștința OP prin intermediul extrasului de cont sau adresei emisă de bancă, după caz.
- (15) Sumele de bani aferente derulării Proiectului, existente în conturile PP nu sunt supuse executării silite pe întreaga perioadă prevăzută la art. 3 alin. (1) din Contract, cu excepția creanțelor bugetare rezultate din aplicarea prevederilor OUG nr. 66/2011 sau ale OUG nr. 77/2014.
- (16) Sumele primite de către PP și/sau partenerii de proiect, entități publice, reprezentând cofinanțarea publică rămasă neutilizată la sfârșitul anului, se restituie în contul OP din care au fost asigurate, în condițiile stabilite prin OUG nr. 34/2017 și Normele sale de aplicare.
- (17) Sumele primite de către PP și/sau partenerii de proiect, entități publice, reprezentând fonduri externe nerambursabile, rămase neutilizate la finele exercițiului bugetar, se reportează în anul următor cu aceeași destinație.

ARTICOLUL 7 – RAPORTARE, MONITORIZARE, VERIFICARE ȘI CONTROL

Raportare și verificarea cheltuielilor efectuate în cadrul Proiectului

- (1) Raportarea și monitorizarea sprijinului financiar nerambursabil obiect al prezentului Contract sunt realizate de către OP în conformitate cu legislația Uniunii Europene și cu prevederile Regulamentului privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de

stat, pus în aplicare prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 175, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din data de 28.06.2007.

- (2) OP are obligația de a supraveghea permanent ajutoarele de *stat* acordate, aflate în derulare și de a dispune măsurile care se impun în cazul încălcării condițiilor impuse prin Schema de ajutor de *stat*.
- (3) Totodată, monitorizarea și controlul privind implementarea Proiectului, corectitudinea, legalitatea, regularitatea și conformitatea cu Cadrul legal a cheltuielilor efectuate de PP/partenerii de proiect sunt realizate de către OP, precum și de alte structuri cu atribuții de control/verificare/audit în cadrul Mecanismului Financiar SEE. Verificările au în vedere achizițiile efectuate în cadrul Proiectului, precum și aspecte administrative, financiare, tehnice, fizice etc. ale Proiectului, iar verificarea cheltuielilor declarate se poate realiza inclusiv prin aplicarea metodelor de eșantionare.
- (4) În vederea justificării sumelor acordate în avans și a acordării tranșelor ulterioare de prefinanțare, precum și a stabilirii soldului final, PP trebuie să transmită rapoarte intermediare de progres, respectiv un raport final, la termenele prevăzute la alin. (6) al prezentului articol, utilizând formularul de raport pus la dispoziție de OP. Rapoartele vor include atât o secțiune narativă, cât și una financiară.
- (5) Dacă un raport intermediar de progres, întocmit potrivit cerințelor privind elaborarea și prezentarea, nu a fost primit în termen de 12 luni de la expirarea perioadei de raportare în care au fost efectuate cheltuielile de către PP/partenerii de proiect, cheltuielile pentru acea perioadă vor fi declarate neeligibile..
- (6) PP va respecta termenele de transmitere către OP a rapoartelor intermediare de progres și a raportului final, astfel:

Nr. crt.	Tip	Perioada de raportare	Termen de depunere	Valoarea estimată a tranșei de plată
1	Cerere avans		7 zile de la data intrării în vigoare a Contractului	
2	Intermediar de progres nr. 1			
...	Intermediar de progres nr. ...			
..	Final		45 de zile de la finalizarea perioadei de implementare a Proiectului, stabilită conform art. 3 alin. (2) și alin. (3) din Contract	
	TOTAL			

- (7) Rapoartele vor fi transmise la termenul stabilit, indiferent de progresul tehnic sau financiar înregistrat, cu respectarea prevederilor din ghidurile/instrucțiunile emise de OP.
- (8) Nerespectarea cerințelor privind elaborarea și prezentarea rapoartelor poate conduce la respingerea acestora de către OP.
- (9) Conținutul, incidența, forma rapoartelor menționate se poate schimba pe parcursul derulării Contractului, din inițiativa OP sau a organismelor abilitate în acest sens, PP fiind obligat să respecte noua formă a acestor documente, precum și noile reguli/cerințe/instrucțiuni.

- (10) Rapoartele vor fi asumate de către PP prin semnătură electronică calificată și încărcate în sistemul de management electronic al Programului, conform instrucțiunilor de utilizare a acestuia.
- (11) Rapoartele intermediare de progres și raportul final vor fi însoțite de documente/dovezi care să justifice realitatea, legalitatea și regularitatea cheltuielilor efectuate (de exemplu, facturi însoțite de documente de plată, procese verbale de recepție sau alte documente contabile justificative cu valoare probatorie egală etc.), precum și realitatea activităților raportate și gradul de realizare a rezultatelor/obiectivelor asumate prin Proiect (de exemplu, liste de prezență, fotografii, înregistrări video, studii etc.). Documentele justificative vor fi certificate pentru conformitatea cu originalul de reprezentantul legal/persoana împuternicită al/a PP și/sau al/a partenerilor de proiect prin aplicarea semnăturii digitale extinse.
- (12) Prin excepție de la prevederile alineatului anterior, nu este necesară depunerea de documente justificative în cazul cheltuielilor indirecte. Cu toate acestea, OP își rezervă dreptul de a le solicita, ori de câte ori va fi necesar.
- (13) Exemplarele originale ale facturilor/documentelor contabile cu valoare justificativă echivalentă vor fi înscrispionate cu următoarele mențiuni obligatorii: „bun de plată pentru suma de.....”, „certificat în privința realității, regularității și legalității” și „finanțat din MFSEE 2014-2021, conform contract nr.....”.
- (14) Toate documentele justificative emise într-o altă limbă decât limba română se prezintă însoțite de traducerea acestora în limba română, efectuată de către un traducător autorizat. Prin excepție, documentele justificative aferente partenerilor de proiect din statele Donatoare pot fi transmise în limba engleză sau însoțite de traduceri în limba engleză.
- (15) Pentru PP și/sau partenerii de proiect din România care efectuează plăți în valută către furnizori/prestatori, în cadrul contractelor de achiziție, se va lua în considerare cursul InforEuro de la data înregistrării în contabilitate a operațiunii.
Partenerii de proiect din Statele Donatoare, care efectuează plăți în valută în cadrul Proiectului, justifică prin rapoartele financiare intermediare suma în Euro certificată de auditor care va fi convertită în lei la cursul InforEuro din luna primirii raportului de audit.. Conversia cheltuielilor, din Coroana norvegiană/Coroană islandeză în Euro, va fi efectuată de către auditor în momentul elaborării raportului de audit conform alin. (16) de mai jos.
- (16) În vederea verificării eligibilității cheltuielilor efectuate de partenerii de proiect din statele Donatoare, este suficientă prezentarea unui raport de audit întocmit de către un auditor independent, calificat pentru a efectua audituri statutare ale documentelor contabile, sau de către un funcționar public competent și independent, recunoscut de autoritățile naționale relevante ca având capacitatea de control financiar și bugetar asupra entității care a efectuat cheltuielile și care nu a fost implicat în realizarea situațiilor financiare, raport care certifică faptul că toate cheltuielile solicitate de partener sunt efectuate în conformitate cu Regulamentul, Contractul de finanțare, legislația europeană și națională aplicabilă (inclusiv, dar fără a se limita la aceasta, legislația privind achizițiile publice, ajutorul de stat și mediul) și practicile de contabilitate naționale relevante.
- (17) Raportul de audit menționat la alin. (16) trebuie să fie elaborat în conformitate cu prevederile art. 8.12.4 din Regulament și să conțină cel puțin informațiile incluse în modelul de raport de audit – anexă la Ghidul Solicitantului.
- (18) Partenerul de proiect din statele Donatoare poate opta pentru depunerea unui singur raport de audit, care să includă toate cheltuielile efectuate de acesta în cadrul Proiectului, nefiind obligatorie depunerea unui raport de audit la fiecare raport intermediar de progres. Până la depunerea raportului de audit, cheltuielile efectuate

de partenerii din statele Donatoare nu vor fi autorizate de OP, dar pot fi luate în considerare pentru calculul procentului prevăzut la art. 6 alin. (5) din Contract.

- (19) PP se va asigura, prin stipularea unei clauze în acordul de parteneriat/contractele încheiate cu partenerii de proiect, că, la solicitarea formulată de CMF, Consiliul Auditorilor AELS, Autoritatea de Audit sau Consiliul Concurenței, partenerii de proiect vor asigura accesul la documentele justificative pe baza cărora s-a emis raportul menționat la alin. (16).
- (20) PP se va asigura, prin stipularea unei clauze în acordul de parteneriat/contractele încheiate cu partenerii de proiect, că partenerii de proiect vor asigura accesul neîngrădit al autorităților naționale și internaționale cu atribuții de verificare, control și audit, al Operatorului de Program, al serviciilor Comitetului Mecanismului Financiar, Oficiului Mecanismului Financiar, Consiliului de auditori al AELS, Punctului Național de Contact, Autorității de Certificare, Autorității de Audit, Autorității pentru Nereguli, Consiliului Concurenței în limitele competențelor care le revin, în cazul în care acestea efectuează verificări/controale/audit la fața locului. Persoanelor care desfășoară audituri sau verificări li se va asigura, la cerere, accesul imediat, complet și nerestricționat la toate informațiile, documentele, persoanele, locurile și facilitățile publice sau private, relevante pentru audit sau verificare, inclusiv accesul la sistemele informatice care au legătură directă cu Proiectul, în termenele stabilite.
- (21) În cazul în care PP optează pentru contractarea de servicii de audit pentru verificarea cheltuielilor efectuate, acesta trebuie să introducă în termenii de referință/contractul încheiat cu auditorul financiar independent următoarele aspecte:
- a) auditorul financiar independent trebuie să se regăsească în lista auditorilor financiari membri activi, persoane fizice sau juridice autorizate de rating A cu reputație profesională, confirmată de Camera Auditorilor Financiari din România;
 - b) auditorul financiar independent trebuie să verifice în proporție de 100% cheltuielile efectuate din perspectiva realității, legalității, regularității și eligibilității acestora și să certifice faptul că toate cheltuielile solicitate sunt efectuate în conformitate cu Regulamentul, legislația europeană și națională aplicabilă (inclusiv, dar fără a se limita la aceasta, legislația privind achizițiile publice, ajutorul de stat și mediul) și practicile de contabilitate naționale relevante;
 - c) în situația în care PP identifică erori privind certificarea cheltuielilor de către auditorul Proiectului sau este notificat de OP, ulterior emiterii raportului de audit al Proiectului, că au fost declarate cheltuieli neeligibile, acesta, din proprie inițiativă sau ca urmare a notificării OP, poate refuza plata sau solicita recuperarea plății aferente activității de auditare și poate aplica penalități.
- (22) În cazul în care, în urma verificărilor proprii, OP constată că anumite cheltuieli certificate în prealabil de auditorul independent nu sunt eligibile, va exclude aceste cheltuieli de la finanțare. În această situație, cheltuielile aferente serviciilor de audit efectuate de PP, prevăzute în bugetul Proiectului și incluse în rapoartele intermediare de progres/raportul final, vor fi autorizate de OP direct proporțional cu ponderea cheltuielilor eligibile certificate de auditor și autorizate de OP din valoarea totală a cheltuielilor eligibile certificate de auditor în raportul respectiv.
- (23) OP are la dispoziție un termen de 45 zile pentru aprobarea sau respingerea rapoartelor.
- (24) OP poate solicita PP clarificări sau documente suplimentare, care trebuie transmise de PP în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data primirii notificării. Termenul limită pentru verificarea raportului se prelungește automat cu perioada de timp în care OP a așteptat furnizarea de către PP a clarificărilor/documentelor solicitate.

- (25) Dacă răspunsul la solicitarea de clarificări este incomplet sau nu este transmis în termen, fie OP respinge raportul intermediar de progres/final, fie OP continuă verificarea raportului în baza informațiilor/documentelor existente.
- (26) În situația în care, în urma verificării raportului, OP consideră necesare investigații suplimentare pentru a stabili eligibilitatea cheltuielilor incluse în raportul financiar de PP, aceasta are dreptul, înainte de autorizarea cheltuielilor, să se adreseze pentru realizarea acestor investigații structurilor de control prevăzute în OUG nr. 66/2011. În această situație, termenul prevăzut la alin. (23) se suspendă până la finalizarea verificărilor în cauză, cu informarea PP și/sau a partenerilor de proiect.
- (27) La cererea OP, în funcție de necesitățile ad-hoc de raportare, PP va elabora și transmite rapoarte ad-hoc, la termenele comunicate de OP și/sau va furniza date statistice privind implementarea Proiectului, precum și alte informații solicitate în vederea realizării obligațiilor privind raportarea către PNC și alte entități implicate în monitorizarea și/sau auditul MFSEE 2014-2021.

Verificarea achizițiilor realizate în cadrul Proiectului

- (28) Verificarea procedurilor de achiziție realizate în cadrul Proiectului se realizează *ex-post*, pe măsură ce se încarcă de PP în sistemul de management electronic al Programului.
- (29) PP are obligația transmiterii dosarelor privind procedurile de achiziție OP spre verificare în termen de 5 zile lucrătoare de la încheierea contractelor de achiziție, respectiv de la finalizarea achiziției.
- (30) Achizițiile directe se vor verifica de către OP la momentul depunerii raportului intermediar de progres/final.
- (31) OP va comunica PP rezultatul verificării documentațiilor aferente achizițiilor derulate de PP.
- (32) Prin excepție de la alin. (28), OP poate decide efectuarea unei verificări *ex-ante* a achiziției, situație în care PP are obligația transmiterii documentației în termen de 5 zile lucrătoare de la întocmirea documentației.
- (33) OP poate realiza verificarea documentațiilor aferente achizițiilor derulate de PP și pe teren, la sediul PP și/sau la oricare din locurile de implementare ale Proiectului, caz în care PP și/sau partenerii de proiect au obligația de a facilita operațiunea de control și de a pune la dispoziția reprezentanților OP toate documentele și informațiile solicitate de aceștia.
- (34) Dacă, în urma verificării dosarelor de achiziție, OP constată că achizițiile nu au fost realizate cu respectarea reglementărilor europene și naționale aplicabile, acesta va aplica reduceri procentuale din sumele solicitate la plată de către PP, respectiv va stabili corecții financiare pentru sumele acceptate la plată, în conformitate cu prevederile OUG nr. 66/2011.

Vizite/verificări la fața locului

- (35) OP poate efectua vizite de monitorizare/verificare/ad-hoc la fața locului, la sediul PP și/sau al partenerilor de proiect, precum și la oricare din locațiile Proiectului, atât în perioada de implementare a Proiectului, cât și în perioada de sustenabilitate, pe durata de valabilitate a prezentului Contract.
- (36) Numărul de vizite la fața locului, obiectul acestora, modul de derulare, precum și alte detalii legate de desfășurarea acestora sunt stabilite de OP, conform procedurilor proprii.
- (37) În principiu, verificările la fața locului pot să cuprindă, în totalitate sau prin sondaj, cel puțin următoarele aspecte:
 - a) realitatea și progresul fizic și financiar efectiv realizat al Proiectului;

- b) conformitatea dintre situația descrisă de PP în rapoartele intermediare de progres/finale și în documentele suport, pe de o parte și realitatea din teren, pe de altă parte;
 - c) existența documentelor justificative în original, cu mențiunile obligatorii aplicate pe documentele financiar-contabile;
 - d) existența echipamentelor/bunurilor achiziționate în conformitate cu procedurile și contractele de achiziții și exploatarea acestora în conformitate cu regulile acordării finanțării și cu scopul pentru care au fost achiziționate;
 - e) evaluarea gradului de realizare a obiectivelor, rezultatelor și indicatorilor Proiectului, precum și a impactului rezultatelor Proiectului raportat la obiectivele acestuia;
 - f) modul de colectare și arhivare a documentației de Proiect;
 - g) respectarea regulilor și cerințelor de publicitate;
 - h) probleme apărute/care pot apărea pe parcursul implementării și eventuale măsuri de remediere;
 - i) identificarea și raportarea eventualelor nereguli.
- (38) Verificările la fața locului se efectuează în urma informării prealabile a PP și/sau a partenerilor de proiect de către OP. Cu toate acestea, în cazuri justificate (e.g. suspiciune de fraudă, risc de distrugere sau plăsmuire a documentelor etc.), OP poate decide efectuarea de verificări la fața locului fără notificarea prealabilă a PP și/sau a partenerilor de proiect.
- (39) PP și/sau partenerii de proiect au obligația să participe și să asigure prezența persoanelor care sunt implicate în implementarea Proiectului și care pot furniza informațiile și documentele necesare verificărilor, conform solicitărilor OP.
- (40) PP și/sau partenerii de proiect au obligația de a permite accesul reprezentanților OP la sediile lor sau la oricare din locurile și spațiile unde se implementează Proiectul, inclusiv accesul la sistemele informatice care au legătură directă cu Proiectul, de a pune la dispoziția acestora toate datele și documentele solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a Proiectului, atât pe suport hârtie, cât și în format electronic, precum și de a acorda tot sprijinul necesar pentru desfășurarea activității de verificare în bune condiții.
- (41) Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate, astfel încât să permită verificarea lor. PP și/sau partenerii de proiect sunt obligați să informeze OP cu privire la locul arhivării documentelor și de a asigura reprezentanților OP accesul neîngrădit la documente în locul respectiv.
- (42) În urma derulării vizitei la fața locului, reprezentanții OP întocmesc un proces-verbal al vizitei ce va fi adus la cunoștința PP
- (43) PP are obligația de a informa OP la termenele stabilite de acesta din urmă asupra modului concret de aplicare a recomandărilor făcute cu ocazia vizitelor la fața locului.

ARTICOLUL 8 – ATRIBUȚIILE OPERATORULUI DE PROGRAM

- (1) OP se asigură că Proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Mecanismului Financiar SEE 2014-2021 și ale Programului, precum și la realizarea rezultatelor directe („outputs”) și rezultatelor indirecte („outcomes”) ale Programului.
- (2) OP se asigură că, în toate fazele de implementare, Proiectul respectă Cadrul legal, precum și legislația națională și europeană aplicabilă, în limitele competențelor sale legale.
- (3) OP va exclude integral sau parțial de la finanțare/autorizare acele cheltuieli care nu respectă condițiile de eligibilitate sau care nu sunt efectuate de PP și/sau partenerii

de proiect cu respectarea Cadrului legal și a legislației naționale și europene aplicabile în toate fazele de implementare ale Proiectului. În aplicarea acestei măsuri, OP poate aplica reduceri procentuale sau corecții financiare, potrivit prevederilor legale incidente în materie.

- (4) OP se asigură că plățile aferente sprijinului financiar nerambursabil sunt efectuate la timp și în conformitate cu prevederile legislației aplicabile și ale Contractului, cu condiția ca PP să-și îndeplinească la timp toate obligațiile asumate prin Contract și să existe disponibilitate de fonduri în conturile OP.
- (5) OP nu este răspunzător pentru întârzierile în efectuarea plăților cuvenite partenerilor/contractorilor și pentru eventualele dobânzi datorate acestora de PP și/sau partenerii de proiect, cauzate de neîndeplinirea de către PP a obligației de a transmite documentele aferente Proiectului la termenele și în formatele stabilite prin Contract sau prin solicitarea OP.
- (6) OP se asigură că utilizarea sprijinului financiar nerambursabil de către PP și/sau partenerii de proiect este exclusiv în scopul Proiectului.
- (7) OP verifică faptul că activitățile implementate și cheltuielile declarate de PP și/sau partenerii de proiect sunt reale și respectă Cadrul legal și prevederile prezentului Contract.
- (8) OP verifică dacă PP și/sau partenerii de proiect țin o contabilitate distinctă pentru toate tranzacțiile aferente Proiectului, folosind conturi analitice specifice, cu respectarea reglementărilor contabile naționale.
- (9) OP verifică progresul Proiectului din perspectiva implementării activităților și realizării rezultatelor indirecte („outcomes”) și directe („outputs”) asumate de PP, *inter alia*, prin verificarea administrativă a rapoartelor depuse de PP și verificări la fața locului.
- (10) OP se asigură, pe baza datelor, informațiilor și stării de fapt prezentate și asumate de către PP, că PP are capacitatea de a implementa Proiectul și își asumă integral responsabilitatea implementării acestuia.
- (11) OP își rezervă dreptul de a face verificări privind implementarea Proiectului și sustenabilitatea acestuia pe toată perioada derulării Contractului.
- (12) În cazul în care în rapoartele intermediare de progres sunt incluse cheltuieli care nu se justifică integral din perspectiva stadiului de implementare a activităților/sub-activităților, a livrabilelor obținute până la finalizarea perioadei de raportare și a stadiului de realizare a indicatorilor, precum și în alte situații, OP poate declara aceste cheltuieli „în curs de autorizare”. Dacă până la finalizarea perioadei de implementare a Proiectului, indicatorii nu sunt atinși integral, OP poate decide reducerea proporțională a cheltuielilor raportate în legătură cu indicatorii respectivi, dacă normele, ghidurile, instrucțiunile sau recomandările finanțatorului nu prevăd o altă conduită.
- (13) OP are obligația de a adopta și aplica toate măsurile necesare și adecvate pentru prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea sprijinului financiar nerambursabil, inclusiv prin aplicarea corecțiilor financiare care se impun și recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli, potrivit prevederilor OUG nr. 66/2011.
- (14) OP are obligația stopării/ recuperării ajutorului de stat acordat, în condițiile Schemei de ajutor de stat și ale Normelor metodologice privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat/de *minimis*.
- (15) OP suspendă plățile și solicită restituirea de către PP a sumelor acordate în avans, în cazul în care această măsură este impusă de nerespectarea Contractului sau decizia de adoptare a unor astfel de acțiuni este luată de CMF, OP, PNC sau orice alt organism abilitat.

- (16) În îndeplinirea atribuțiilor proprii legate de managementul Programului, OP are dreptul de a folosi informațiile furnizate în rapoartele intermediare de progres și raportul final, precum și orice alte documente, date și informații legate de Proiect, indiferent de forma acestora.
- (17) OP va informa PP cu privire la orice decizie luată care poate afecta implementarea Proiectului.
- (18) OP va informa PP cu privire la rapoartele, concluziile și recomandările formulate de către orice alte organisme abilitate, care au un impact asupra Proiectului și se va asigura de respectarea și aplicarea acestora de către PP.
- (19) OP va sprijini PP prin furnizarea informațiilor pe care OP le consideră necesare pentru implementarea Proiectului.
- (20) OP va asigura monitorizarea și verificarea măsurilor privind sustenabilitatea Proiectului asumate de PP, având dreptul de a solicita PP rapoarte sau alte documente relevante și de a efectua vizite la fața locului.
- (21) OP are obligația păstrării evidenței informațiilor despre ajutoarele de stat acordate pentru o perioadă de minimum 10 ani de la data la care a fost acordată ultima alocare specifică. Această evidență trebuie să conțină informațiile necesare pentru a demonstra respectarea tuturor condițiilor impuse prin Contract și a anexelor sale, cum sunt, dar fără a se limita la: datele de identificare a beneficiarului, durata, cheltuielile eligibile, valoarea, momentul și modalitatea acordării ajutorului, originea acestuia, durata, metoda de calcul al ajutoarelor acordate.

ARTICOLUL 9 – DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PROMOTORULUI DE PROIECT

- (1) În fața OP, PP își asumă pe deplin responsabilitatea legală privind gestionarea și utilizarea sprijinului financiar nerambursabil ce i-a fost acordat în temeiul Contractului (inclusiv partea transferată partenerilor de proiect conform acordului de parteneriat), precum și pentru implementarea și sustenabilitatea Proiectului, inclusiv dar fără a se limita la realizarea activităților, rezultatelor, indicatorilor și obiectivelor Proiectului, cu respectarea prevederilor Contractului, acordului de parteneriat, Cadrului legal, a standardelor profesionale și etice aplicabile, precum și a legislației europene și naționale relevante pentru toate fazele de implementare, inclusiv perioada de sustenabilitate.
- (2) PP este direct răspunzător de executarea obligațiilor asumate prin Contract/acordul de parteneriat cu diligența de care un bun proprietar dispune în administrarea bunurilor sale.
- (3) În calitate de lider, PP asigură coordonarea parteneriatului încheiat în vederea implementării și asigurării sustenabilității Proiectului și îndeplinește rolul de intermediar între OP și partenerii de proiect. Cu toate acestea, OP poate decide să se adreseze direct partenerilor de proiect, ori de câte ori circumstanțele impun această măsură, cu informarea PP.
- (4) PP se asigură că sunt incluse în Acordul de parteneriat dispoziții care să asigure implementarea și sustenabilitatea Proiectului cu respectarea Contractului, Cadrului legal, a standardelor profesionale și etice aplicabile, precum și a legislației europene și naționale relevante și urmărește respectarea acestora de către partenerii de proiect.
- (5) PP se obligă să asigure un management (tehnic, financiar, administrativ, al riscului) eficient al Proiectului, inclusiv prin asigurarea resurselor umane, materiale, tehnologice sau de alt gen necesare implementării corecte și în termenele stabilite prin Contract a activităților Proiectului.

- (6) PP se asigură că nu există identitate de atribuții/sarcini/responsabilități între membrii echipei de proiect și operatorii economici, în cazul activităților externalizate.
- (7) PP are obligația de a transmite OP documentele aferente Proiectului la termenele și în formatele stabilite prin Contract și/sau în solicitările transmise de OP, completate cu informații corecte și complete. În cazul în care documentele/rapoartele înaintate nu sunt complete sau necesită modificări, PP are obligația de a face completările și modificările solicitate și de a retransmite documentele/rapoartele în termenul solicitat.
- (8) PP are obligația de a estima corect și realist necesarul de sume ce urmează a se solicita în vederea acordării prefinanțării.
- (9) Cu respectarea termenelor și condițiilor prevăzute în acordul de parteneriat, în OUG nr. 34/2017 și Normele sale de aplicare, PP are obligația de a transfera către partenerii de proiect sumele aferente sprijinului financiar nerambursabil primite de la OP.
- (10) PP are obligația transmiterii unei notificări scrise atât partenerilor de proiect cât și OP cu privire la efectuarea viramentului menționat la alin. (9), în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data virării, notificare la care se anexează o copie a ordinului de plată și a extrasului de cont.
- (11) PP are obligația de a asigura contribuția proprie aferentă Proiectului, precum și fondurile necesare implementării Proiectului până la primirea tranșelor aferente sprijinului financiar nerambursabil de la OP. Contribuția proprie nu poate fi asigurată din alte fonduri publice/fonduri externe nerambursabile.
- (12) PP are obligația de a asigura resursele financiare necesare pentru finanțarea tuturor costurilor neeligibile (inclusiv a costurilor conexe) aferente Proiectului, precum și pentru acoperirea eventualelor corecții financiare, inclusiv a dobânzilor aferente, rezultate din implementarea Proiectului, dacă este cazul.
- (13) PP are obligația de a ține o evidență contabilă distinctă pentru Proiect, folosind conturi analitice specifice și de a reflecta corect și la zi, în evidențele sale contabile, toate operațiunile economico-financiare ale Proiectului.
- (14) PP are obligația de a restitui integral sau parțial, sumele plătite către PP în avans de către OP (inclusiv cele transferate de către PP partenerilor de proiect în temeiul acordului de parteneriat), în cazul descoperirii de către OP, ulterior încheierii Contractului, a unei situații de dublă finanțare și/sau pentru care PP și/sau partenerii de proiect nu justifică corespunzător prin raport intermediar sau final de progres utilizarea sumelor primite în avans conform termenelor și condițiilor stabilite prin Contract, precum și a sumelor neeligibile sau efectuate de PP și/sau partenerii de proiect cu nerespectarea prevederilor Cadrului legal și/sau ale Contractului, a sumelor provenite din reduceri procentuale aplicate ca urmare a nerespectării Cadrului legal sau prevederilor Contractului, după caz.
- (15) PP are obligația de a restitui sumele (inclusiv cele transferate de către PP partenerilor de proiect în temeiul acordului de parteneriat) rezultate din recuperarea ajutorului de *stat* sau din nereguli/fraude sau a sumelor provenite din corecții financiare și a dobânzilor aferente, aplicate ca urmare a nerespectării Contractului și/sau Cadrului legal, în termen de 30 de zile de la data comunicării titlului de creanță.
- (16) PP are obligația de a informa de îndată OP cu privire la orice situație care ar putea afecta sau întârzia implementarea Proiectului sau ar putea conduce la încetarea Contractului.
- (17) PP are obligația de a arhiva și păstra în bune condiții toate documentele aferente Proiectului, inclusiv documentele aferente auditurilor și verificărilor efectuate, sub formă de documente originale, în cazul documentelor proprii, sau în versiuni

certificate ca fiind conforme cu originalul, pe suporturi de date general acceptate, în cazul documentelor provenind de la partenerii de proiect. Perioada de păstrare a documentelor este de trei ani de la aprobarea de către CMF a raportului final al programului sau de minimum 10 ani de la data la care a fost acordată ultima alocare specifică ajutorului de stat, oricare intervine ultima.

- (18) PP, prin introducerea unor clauze în acordul de parteneriat, are obligația de a se asigura că, în perioada de implementare și de sustenabilitate a Proiectului, partenerul de proiect din Statele Donatoare nu obține pentru sine un avantaj astfel cum este definit la art. 6 lit. i) din *Schema de ajutor de stat* precum și că orice avantaj obținut de partenerii de proiect din Statele Donatoare ca urmare a implementării Proiectului, precum taxe obținute din vânzarea biletelor la diferite evenimente, taxe percepute pentru participarea la diferite activități organizate de partener etc., trebuie să fie transferat de îndată către PP, sub sancțiunea declarării acelei părți din sprijinul financiar nerambursabil transferată partenerului de proiect ca fiind ajutor de *stat* utilizat abuziv. OP va recupera de la PP ajutorul de *stat* utilizat abuziv, în conformitate cu prevederile OUG nr. 77/2014 și ale Normelor metodologice privind stoparea/recuperarea ajutorului de *stat/de minimis*.
- (19) În vederea efectuării reconcilierii contabile dintre conturile contabile ale OP și cele ale PP, PP are obligația de a transmite trimestrial notificarea cu privire la reconcilierea contabilă, în formatul standard aprobat prin Ordinul comun nr. 2840/31.10.2017.
- (20) În cazul în care, în urma încheierii contractelor de achiziții, rezultă economii în bugetul Proiectului, la solicitarea OP, PP are obligația fie de a notifica OP în vederea dezangajării sumelor, fie de a solicita realocarea acestora în condițiile stabilite prin Contract.
- (21) În situația achiziționării de active corporale și necorporale al căror preț de achiziție este integral suportat din Proiect, în condițiile art. 5 alin. (10) din Contract și art. 8.3 alin. (2) din Regulament, PP are următoarele obligații:
- ✓ păstrează activul în proprietatea sa pentru o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizarea Proiectului și continuă să îl folosească în beneficiul obiectivelor generale ale Proiectului pentru aceeași perioadă;
 - ✓ păstrează activul asigurat în mod corespunzător împotriva pierderilor, cum ar fi incendiu, furt sau alte incidente ce pot fi asigurate în mod normal, atât în timpul implementării Proiectului, cât și timp de cel puțin 5 ani după finalizarea Proiectului;
 - ✓ rezervă resurse corespunzătoare pentru întreținerea activului timp de cel puțin 5 ani după finalizarea Proiectului.
- (22) În ceea ce privește monumentul istoric restaurat în cadrul Proiectului, PP are următoarele obligații:
- a) să se asigure că cel puțin 80% din capacitatea anuală a monumentului istoric ce face obiectul restaurării va fi utilizată, în termeni de timp sau de spațiu, în scopuri culturale;
 - b) să se asigure că monumentul istoric nu va avea, în urma restaurării, integral sau parțial, destinații/ funcțiuni non-culturale (e.g. spații comerciale, spații administrative în care se desfășoară activități în folosul comunității, precum instituții de învățământ, primării, spitale etc.), cu excepția acelor destinații/ funcțiuni auxiliare activităților culturale (e.g. cafenea în incinta muzeului, magazin de suveniruri, birouri administrative aferente desfășurării activității culturale etc.);
 - c) să se asigure că spațiile cu destinații/ funcțiuni auxiliare activităților culturale nu ocupă, în termeni de timp sau de spațiu, mai mult de 20% din capacitatea anuală a monumentului istoric ce face obiectul restaurării;

- d) să întreprindă toate demersurile necesare astfel încât întregul monument să fie restaurat/ în bună stare de conservare, funcțional în integralitatea sa și redat circuitului public până la finalizarea proiectului. În cazul în care sunt necesare doar lucrări de restaurare pentru o parte a unei clădiri monument istoric, restul monumentului fiind în stare bună de conservare/ restaurat, PP trebuie să se asigure că, la finalizarea proiectului, întreg obiectivul/ monumentul este restaurat/în bună stare de conservare, funcțional în integralitatea sa și redat circuitului public. Documentația tehnică va fi realizată numai pentru obiectul delimitat de către proiectant, lucrările de restaurare se vor referi doar la acest obiect, iar planul de revitalizare va fi elaborat pentru întregul obiectiv clădire monument istoric;
 - e) să mențină monumentul istoric operațional și inclus în circuitul public timp de cel puțin 5 ani după finalizarea Proiectului, prin implementarea de măsuri de valorificare;
 - f) să utilizeze monumentul istoric exclusiv în scopul declarat în Proiect și în conformitate cu obiectivele Proiectului, atât în timpul implementării Proiectului, cât și timp de cel puțin 5 ani după finalizarea acestuia;
 - g) să nu înstrăineze, închirieze sau ipotecheze monumentul istoric restaurat și să nu constituie dezmembrăminte ale dreptului de proprietate privată asupra acestuia în timpul implementării Proiectului și timp de cel puțin 5 ani după finalizarea acestuia.
- (23) PP are obligația de a asigura mentenanța website-ului/-lor rezultat/-e în cadrul Proiectului, atât în timpul implementării Proiectului, cât și timp de cel puțin 5 ani după finalizarea acestuia.
- (24) PP are obligația de a realiza prelucrarea datelor cu caracter personal, în contextul implementării Proiectului, în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 679 din 2016 *privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)*. PP va face dovada, la solicitarea OP, că deține consimțământul explicit al membrilor grupurilor țintă/beneficiarilor finali/altor persoane vizate de Proiect cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv în ceea ce privește apartenența la etnia romă, unde este cazul.
- (25) PP are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita orice conflict de interese și de a informa OP, fără întârziere, cu privire la orice situație care constituie sau ar putea determina apariția oricărui astfel de conflict de interese.
- (26) PP/Partenerii de proiect are/au obligația de a pune la dispoziția OP sau oricărui alt organism abilitat de lege documentele și/sau informațiile necesare pentru verificarea modului de utilizare a finanțării nerambursabile în termenul indicat în solicitare și să asigure condițiile pentru efectuarea verificărilor la fața locului.
- (27) PP/Partenerii de proiect are/au obligația de a asigura accesul neîngrădit al autorităților naționale și internaționale cu atribuții de verificare, control și audit, al serviciilor CMF, OMF, Consiliului de auditori al AELS, PNC și Autorității de Certificare, Autorității de Audit, Autorității pentru Nereguli, în limitele competențelor care le revin, în cazul în care acestea efectuează verificări/controale/audit la fața locului. Persoanelor care desfășoară audituri sau verificări li se va asigura, la cerere, accesul imediat, complet și nerestricționat la toate informațiile, documentele, persoanele, locurile și facilitățile publice sau private, relevante pentru audit sau verificare, inclusiv accesul la sistemele informatice care au legătură directă cu Proiectul, în termenele stabilite.

- (28) PP se va asigura că în contractele/acordurile încheiate cu partenerii de proiect și/sau terțe Părți se prevede obligația acestora de a asigura disponibilitatea informațiilor și documentelor referitoare la Proiect cu ocazia misiunilor de verificare, control și/sau audit efectuate în condițiile alin. (26), alin. (27) și alin. (32) de mai jos.
- (29) PP se obligă să se asigure că nu există dublă finanțare și să informeze de îndată OP în situația în care, contribuția proprie, Proiectul sau activitățile aferente sunt aprobate la finanțare din alte surse.
- (30) PP și/sau partenerul de proiect din România, beneficiar al ajutorului de stat, au/are obligația păstrării evidenței informațiilor despre ajutoarele de stat acordate pentru o perioadă de minimum 10 ani de la data la care a fost acordată ultima alocare specifică. Această evidență trebuie să conțină informațiile necesare pentru a demonstra respectarea tuturor condițiilor impuse prin Contract și a anexelor sale, cum sunt, dar fără a se limita la: datele de identificare a beneficiarului, durata, cheltuielile eligibile, valoarea, momentul și modalitatea acordării ajutorului, originea acestuia, durata, metoda de calcul al ajutoarelor acordate.
- (31) PP are obligația să transmită OP raportări periodice, precum și alte informații cu privire la ajutorul de stat acordat, conform cererii acestuia, sub sancțiunile prevăzute de OUG nr. 77/2014.
- (32) PP și/sau partenerul de proiect din România, beneficiar al ajutorului de stat, vor/va permite accesul reprezentanților Consiliului Concurenței, dacă va fi cazul, în vederea exercitării acțiunii de control, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.
- (33) PP se obligă să asigure vizibilitatea Proiectului și a sprijinului financiar nerambursabil și să respecte prevederile cuprinse în Regulament, Anexa 3 la Regulament și în Contract.
- (34) PP de tip societate comercială constituită în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile (republicată) sau societate cooperativă constituită în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației (republicată) se obligă să autorizeze domeniul/-ile de activitate (clasa CAEN) vizat/-e de proiect la sediul identificat ca loc de implementare al proiectului la momentul începerii activității de valorificare a monumentului istoric, indiferent dacă reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.
- (35) PP are obligația de a asigura sustenabilitatea Proiectului în perioada prevăzută la art. 3 alin. (5) din Contract și de a pune la dispoziția OP, la cerere, toate informațiile solicitate cu privire la implementarea măsurilor de sustenabilitate.
- (36) În cazul neîndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (26), alin. (27) și alin. (32) de către PP și/sau partenerii de proiect, PP este obligat să restituie OP întreaga sumă primită (inclusiv acea parte acordată partenerilor de proiect), reprezentând ajutor de stat și dobânzile aferente, stabilite conform legislației aplicabile, în vigoare.
- (37) În orice situație, titlurile de creanță/deciziile de recuperare a ajutorului de stat se emit pe numele PP inclusiv pentru sumele transferate în temeiul acordului de parteneriat către partenerul de proiect responsabil, conform legislației în vigoare. PP va avea un drept de regres împotriva partenerului de proiect responsabil, care are obligația restituirii sumelor către PP și asigurarea din resurse proprii a contravalorii acestora, în condițiile acordului de parteneriat.

ARTICOLUL 10 – PROPRIETATEA ȘI FOLOSINȚA REZULTATELOR

- (1) Orice rezultate sau drepturi legate de acestea, inclusiv drepturi de autor și/sau orice alte drepturi de proprietate intelectuală și/sau industrială obținute în executarea sau ca urmare a executării Contractului vor fi proprietatea PP sau a partenerilor de proiect, conform celor prevăzute în Acordul de parteneriat.

- (2) Prin efectul Contractului, PP și/sau partenerii de proiect acordă OP, PNC, finanțatorului, CMF, OMF și Partenerilor de Program cesiunea neexclusivă cu titlu gratuit a drepturilor menționate la alin. (1). PP se va asigura că partenerii de proiect duc la îndeplinire această obligație prin includerea unor prevederi exprese în Acordul de parteneriat.
- (3) Cesiunile consimțite de PP sau partenerii de proiect conform alin. (2) acoperă toate modalitățile de utilizare pentru promovarea Proiectului și a Programului și comunicarea publică a rezultatelor acestora. Cesionarii au dreptul de a utiliza în mod liber și după cum consideră necesar, inclusiv de a edita, modifica, traduce, afișa, reproduce prin orice procedură tehnică, publica sau comunica pe orice suport toate documentele/materialele care derivă din Proiect, indiferent de forma lor, cu condiția să nu încalce drepturile existente în materie de proprietate industrială și intelectuală.
- (4) PP și partenerii de proiect se vor asigura că dețin toate drepturile de a folosi orice drept de proprietate intelectuală/industrială preexistent necesar implementării Proiectului.
- (5) Partenerii de proiect acordă PP cesiunea neexclusivă cu titlu gratuit a drepturilor de proprietate intelectuală pentru acele drepturi pe care fiecare dintre parteneri le deține dinainte de începerea Proiectului, pentru acele modalități de utilizare necesare realizării Proiectului și pentru diseminarea rezultatelor Proiectului și ale Programului. PP se va asigura că partenerii de proiect duc la îndeplinire această obligație prin includerea unor prevederi exprese în Acordul de parteneriat.
- (6) Pentru ceea ce se realizează în cadrul Proiectului, partenerii de proiect acordă PP cesiunea neexclusivă cu titlu gratuit a drepturilor de proprietate, pentru acele modalitățile de utilizare necesare realizării Proiectului și pentru diseminarea rezultatelor Proiectului și ale Programului. PP se va asigura că partenerii de proiect duc la îndeplinire această obligație prin includerea unor prevederi exprese în Acordul de parteneriat.
- (7) Cesiunile prevăzute la acest articol se acordă pe termen nelimitat pentru toate teritoriile în care urmează a fi diseminate rezultatele Proiectului și ale Programului și nu dau naștere unor pretenții materiale suplimentare din partea cedentului.
- (8) Mărcile de serviciu, cesiunile de licență de marcă și/sau modele/desene, lucrări protejate prin legislația privind drepturile de proprietate industrială, aferente Proiectului, vor fi înregistrate prin grija PP/titularului drepturilor reale și pe cheltuiala acestuia și vor fi utilizate în cadrul Proiectului și pentru diseminarea rezultatelor.
- (9) În situația în care în imaginile foto și/sau video apar persoane fizice identificabile, PP va face dovada deținerii consimțământului valabil obținut al acestora pentru utilizarea acelor materiale. Această obligație nu se aplică atunci când imaginile sunt preluate în spații publice, în condițiile permise de lege.
- (10) Dreptul de proprietate asupra activelor corporale și necorporale achiziționate din bugetul Proiectului aparține PP. PP poate acorda dreptul de utilizare a activelor corporale și necorporale și partenerilor de proiect, exclusiv în interesul implementării Proiectului sau asigurării sustenabilității acestuia, în condițiile stabilite prin Acordul de parteneriat. Atât PP, cât și partenerii trebuie să aibă în vedere și interesul grupurilor țintă și al beneficiarilor finali.

ARTICOLUL 11 – CONFLICTUL DE INTERESE

- (1) Părțile se obligă să ia toate măsurile în vederea respectării regulilor privind evitarea conflictului de interese, astfel cum sunt menționate la art. 7.5 și 8.15 alin. (4) din Regulament și cap. II secț. 2 din OUG nr. 66/2011.
- (2) Părțile din categoria subiecților de drept public au obligația de a respecta prevederile

legislației speciale privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice și a funcțiilor publice.

- (3) În aplicarea procedurilor de achiziție, PP are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita situațiile de natură să determine apariția unui conflict de interese, conform prevederilor legale în materia achizițiilor.
- (4) Părțile se obligă să se informeze reciproc în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui conflict de interese, apărută în timpul executării Contractului, în termen de maximum 5 zile calendaristice de la luarea la cunoștință.
- (5) PP și/sau partenerii de proiect sunt obligați să ia toate măsurile necesare pentru a preveni ori stopa orice situație de natura conflictului de interese care ar putea compromite executarea obiectivă și imparțială a Contractului și răspund pentru aceasta.
- (6) OP își rezervă dreptul de a verifica dacă măsurile luate pentru a preveni sau stopa conflictul de interese sunt corespunzătoare și poate solicita măsuri suplimentare, dacă este necesar.

ARTICOLUL 12 – INFORMAREA ȘI COMUNICAREA

- (1) PP și partenerii de proiect vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura vizibilitatea Proiectului și a sprijinului financiar nerambursabil. Toate măsurile de informare și comunicare aferente Proiectului vor fi implementate în conformitate cu Regulamentul și cu cerințele prevăzute în Anexa 3 la acesta (documente disponibile pe: www.ro-cultura.ro).
- (2) PP și partenerii de proiect se obligă să implementeze Planul de comunicare aferent Proiectului (parte a cererii de finanțare), cu respectarea regulilor de identitate vizuală și a celorlalte cerințe prevăzute în *Communication and Design Manual EEA and Norway Grants 2014-2021*, precum și în *Information and Communication Requirements EEA and Norway Grants 2014-2021* (disponibile pe www.ro-cultura.ro/documente-proiecte).
- (3) OP va pune la dispoziția PP instrucțiuni privind măsurile de informare și comunicare adaptate Programului RO-CULTURA (disponibile pe www.ro-cultura.ro), iar PP va asigura implementarea corespunzătoare a acestora.
- (4) În orice comunicare publică a Proiectului (de ex. notificare, publicație, pagină de internet sau eveniment al Proiectului, inclusiv conferințe sau seminarii) trebuie specificat faptul că Proiectul a primit finanțare în cadrul Mecanismului Financiar SEE 2014-2021 prin Programul RO-CULTURA, prin afișarea corespunzătoare a elementelor de vizibilitate. Textul utilizat va fi următorul: „*Proiect finanțat prin Granturile SEE 2014 – 2021 în cadrul Programului RO-CULTURA*”.
- (5) PP are obligația să transmită către OP pentru avizare toate materialele de informare și comunicare elaborate în vederea implementării măsurilor de informare și comunicare asumate prin Planul de comunicare, cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de producerea/tipărirea/personalizarea lor. Dacă este cazul, OP va face recomandări pe care PP se obligă să le ducă la îndeplinire în termenul comunicat. PP va notifica OP cu cel puțin 14 zile în avans cu privire la orice eveniment de informare/promovare pe care urmează să îl realizeze, în conformitate cu Planul de comunicare al Proiectului.
- (6) PP va transmite OP cel puțin 1% din numărul materialelor de informare și comunicare realizate în cadrul Proiectului.
- (7) Dacă OP constată că PP și/sau partenerii de proiect nu respectă regulile de informare și comunicare, cheltuielile efectuate de PP și/sau partenerii de proiect

pentru punerea în aplicare a măsurilor corespundente pot fi declarate integral/partial neeligibile.

ARTICOLUL 13 – CESIUNEA CONTRACTULUI

- (1) Contractul, precum și toate drepturile și obligațiile decurgând din executarea acestuia, nu pot face obiectul cesiunii totale sau parțiale, novăției sau oricărui alt mecanism de transmitere sau transformare a obligațiilor și drepturilor din Contract de către PP.

ARTICOLUL 14 – MODIFICAREA CONTRACTULUI

- (1) Orice modificare a Contractului sau a anexelor acestuia se face în scris, prin încheierea unui act adițional. Contractul poate fi modificat doar în perioada de valabilitate a acestuia.
- (2) Valoarea sprijinului financiar nerambursabil în lei și în Euro menționată la art. 4 din Contract nu poate fi modificată în sensul majorării sale, cu excepția fondurilor suplimentare atribuite în condițiile art. 7.4 alin. (8) din Regulament.
- (3) Actul adițional nu poate avea scopul sau efectul de a produce schimbări în Contract/Proiect care ar putea aduce atingere substanțială condițiilor inițiale de acordare a finanțării sau care ar fi contrare principiului tratamentului egal al solicitanților de sprijin financiar nerambursabil și trebuie să respecte Cadrul legal.
- (4) În cazul în care solicitarea de modificare a Contractului vine din partea PP, acesta are obligația de a o transmite OP cu cel puțin 20 de zile lucrătoare înainte de termenul la care este previzionată a intra în vigoare, cu excepția situațiilor temeinic justificate și acceptate de OP.
- (5) PP are obligația de a informa partenerii de proiect în timp util cu privire la modificările Contractului/Proiectului care îi afectează. OP își rezervă dreptul de a solicita acordul scris al partenerilor de proiect cu privire la modificările Contractului/Proiectului care îi afectează, atunci când consideră necesar.
- (6) OP are dreptul de a modifica unilateral Contractul atunci când modificările sunt determinate de schimbări în Cadrul legal, urmând a-l informa pe PP.
- (7) Solicitățile de modificare înaintate de PP trebuie să fie fundamentate și însoțite de documente justificative.
- (8) OP poate solicita clarificări și/sau documente suplimentare în vederea analizării solicitării de modificare a Contractului. În cazul în care PP nu transmite clarificările/documentele suplimentare în termen, solicitarea de modificare a Contractului va fi respinsă.
- (9) Prin excepție de la prevederile alin. (1), primul paragraf, PP poate modifica Contractul/anexele la acesta fără aprobarea prealabilă a OP, prin simpla informare a OP, atunci când modificările propuse au un impact minor asupra obiectivelor, rezultatelor, activităților și bugetului Proiectului. Cu toate acestea, pe parcursul procesului de verificare și aprobare a rapoartelor depuse de PP, OP poate respinge modificările efectuate, situație în care se revine la versiunea anterioară modificării.
- (10) Modificările se realizează în condițiile stabilite la alin. (9) în următoarele cazuri:
 - a) modificări intervenite în bugetul estimat al Proiectului constând în transferuri de sume între capitole bugetare în limita a 10% din capitolele bugetare din care se transferă suma, fără modificarea valorii cheltuielilor eligibile aferente fiecărui partener;
 - b) modificări intervenite în bugetul estimat al Proiectului între linii/sub-linii bugetare cu respectarea procentului maxim între capitole, fără modificarea valorii

- cheltuielilor eligibile aferente fiecărui partener și fără posibilitatea de a crea noi linii/sub-linii bugetare ca urmare a transferurilor efectuate;
- c) modificări intervenite în planul de achiziții aprobat inițial referitoare la următoarele aspecte: i) modificarea datei de început și a datei de finalizare; ii) modificarea valorii estimate a achiziției în cazul în care modificarea nu are impact asupra modificării procedurii de achiziție; iii) cumularea/împărțirea unei/unor achiziții din plan fără modificarea valorii aprobate inițial în planul de achiziții și a tipului de procedură;
 - d) modificări intervenite în calendarul de implementare a activităților fără a depăși durata maximă de implementare a Proiectului și fără modificarea organizațiilor responsabile cu implementarea acestora;
 - e) modificări ale planului de comunicare, cu excepția renunțării la desfășurarea unor acțiuni/ măsuri, a modificării obiectivelor de comunicare și/sau a diminuării cantităților;
 - f) modificări ale perioadei de raportare sau a tranșelor de finanțare, cu excepția datei de depunere a raportului final;
 - g) schimbarea conturilor speciale ale Proiectului;
 - h) modificarea datei de desfășurare a diverselor evenimente/ cursuri/ expoziții planificate, fără impact asupra succesiunii activităților interdependente și atingerii rezultatelor;
 - i) schimbarea adresei, sediului social, datelor de contact, persoanei de contact și a reprezentantului legal ale PP/partenerilor de proiect;
 - j) alte modificări privind conținutul Proiectului, fără impact asupra obiectivelor, rezultatelor sau indicatorilor.

ARTICOLUL 15 – SUSPENDAREA CONTRACTULUI ȘI A PLĂȚILOR

- (1) Contractul poate fi suspendat de către Părți, prin comunicarea unei notificări în termen de 5 zile lucrătoare de la data intervenirii situației, după cum urmează:
 - a) de către OP, la solicitarea PP, în cazul insuficienței fondurilor generate de suspendarea plăților de către OP ca urmare a indisponibilității fondurilor necesare în conturile OP;
 - b) de către OP, dacă consideră necesar, în baza informării transmise de PP în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (16) din Contract sau în baza autosesizării cu privire la orice situație care ar putea afecta sau întârzia implementarea Proiectului sau ar putea conduce la încetarea Contractului;
 - c) de către OP, anterior rezilierii Contractului, ca o măsură de precauție, în situația în care PP și/sau partenerii acestuia, împreună sau separat, nu reușesc, fără justificare temeinică, să îndeplinească obligațiile asumate prin Contract și, după ce PP a fost informat în scris în legătură cu aceasta, continuă să nu ia măsuri pentru remedierea lor;
 - d) de către OP, în cazul incidenței art. 8 din OUG nr. 66/2011;
 - e) de către OP sau PP în caz de forță majoră.
- (2) În sensul Contractului, prin forță majoră se înțelege orice eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil, intervenit după data semnării Contractului, care împiedică executarea în tot sau în parte a Contractului și care exonerează de răspundere partea care îl invocă. Pot constitui cauze de forță majoră evenimente cum ar fi: calamitățile naturale (cutremure, inundații, alunecări de teren), război, revoluție, embargo, epidemii, pandemii etc.
- (3) Partea care invocă forța majoră are obligația de a notifica celeilalte Părți cazul de forță majoră, în termen de 5 zile calendaristice de la data apariției acesteia și de a o

dovedi, în termen de cel mult 10 zile calendaristice. De asemenea, are obligația de a comunica data încetării cazului de forță majoră în termen de 3 zile calendaristice de la încetare.

- (4) Părțile au obligația de a lua orice măsuri care le stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor acțiunii forței majore. Dacă partea care invocă forța majoră nu procedează la notificarea începerii și încetării cazului de forță majoră, în condițiile și termenele prevăzute, va suporta toate daunele provocate celeilalte Părți prin lipsa de notificare.
- (5) În cazul în care forța majoră și/sau efectele acesteia obligă la suspendarea executării prezentului Contract pe o perioadă mai mare de 10 zile calendaristice, Părțile se vor întâlni într-un termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la expirarea acestei perioade, pentru a conveni asupra modului de continuare, modificare sau încetare a Contractului.
- (6) Suspendarea executării Contractului conform prevederilor alin. (1) a prezentului articol produce efecte până la încetarea cauzei care a generat-o sau până la data comunicării de decizie OP. Perioada de implementare a Proiectului va fi extinsă cu o perioadă de timp echivalentă cu durata suspendării, fără a aduce atingere nici unuia dintre amendamentele care ar trebui aduse Contractului în vederea adaptării Proiectului la noile condiții de implementare și fără a depăși data de 30.04.2024.
- (7) În situația prevăzută la alin. (1) lit. c), dacă PP nu adoptă măsurile de remediere în termen de 30 de zile de la primirea notificării de suspendare, OP poate, în funcție de gravitatea situației, rezilia unilateral Contractul în condițiile prevăzute de acesta.
- (8) OP poate solicita PP suspendarea implementării Proiectului sau a unei Părți a acestuia, dacă circumstanțele, îndeosebi forța majoră, fac prea dificilă sau periculoasă continuarea acestuia.
- (9) Suspendarea Contractului implică și suspendarea plăților aferente sprijinului financiar nerambursabil.
- (10) Plățile pot fi suspendate unilateral de către OP în următoarele situații:
 - a) în cazul indisponibilității fondurilor necesare în conturile OP sau în cazul existenței unei suspiciuni de dublă finanțare;
 - b) în cazurile prevăzute de OUG nr. 66/2011;
 - c) în cazul în care măsura suspendării este dispusă de CMF, PNC sau orice alt organism abilitat prin lege să opereze în legătură cu Mecanismul Financiar SEE 2014-2021;
 - d) anterior rezilierii Contractului, ca o măsură de precauție, în situația în care PP și/sau partenerii acestuia, împreună sau separat, nu reușesc, fără justificare, să îndeplinească obligațiile asumate prin Contract și, după ce PP a fost informat în scris în legătură cu aceasta, continuă să nu ia măsuri pentru remedierea lor;
 - e) în alte cazuri prevăzute în Regulament sau Contract.
- (11) Plățile vor fi reluate de OP la încetarea cauzei de suspendare a acestora, cu excepția situației în care s-a dispus încetarea acordării sau, după caz, recuperarea sprijinului financiar nerambursabil conform legii și dispozițiilor contractuale.

ARTICOLUL 16 – PREVENIREA, CONSTATAREA ȘI SANCTIIONAREA NEREGULILOR

- (1) În accepțiunea Contractului, termenul „neregulă” are înțelesul dat în art. 12.2 din Regulament și în OUG nr. 66/2011.
- (2) Părțile se obligă să ia toate măsurile pentru prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea sprijinului financiar nerambursabil.
- (3) Activitățile de prevenire, constatare a neregulilor, stabilire și recuperare a creanțelor

bugetare rezultate din nereguli se desfășoară în conformitate cu prevederile capitolelor 12-13 din Regulament, OUG nr. 66/2011, Normelor de aplicare ale OUG nr. 66/2011, Contractului și oricăror alte acte normative incidente.

- (4) OP va lua măsurile necesare pentru prevenirea și identificarea neregulilor, constatarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli și stingerea acestora prin recuperarea debitului și va dispune toate măsurile pe care le consideră necesare pentru eliminarea sau diminuarea consecințelor asupra implementării Proiectului, măsuri care pot viza inclusiv suspendarea executării Contractului, suspendarea plăților sau rezilierea Contractului.
- (5) În cazul în care PP semnalează, ca urmare a activității proprii de management și control, o neregulă în gestiunea Proiectului, acesta are obligația raportării ei către OP, în termen de 5 zile lucrătoare de la data identificării neregulii respective, indiferent dacă cheltuiala aferentă i-a fost sau nu autorizată.
- (6) Pentru sumele menționate la art. 9 alin. (14) din Contract, în cazul în care sumele respective sau reducerile procentuale aferente nu pot fi deduse din tranșele următoare de prefinanțare/plata finală în condițiile legii (*i.e. lipsa titlului de creanță și/sau a acordului PP pentru efectuarea deducerii înaintea expirării termenului de plată corespunzător titlului de creanță emis*), OP va notifica PP cu privire la necesitatea restituirii acestora. În cazul în care PP nu restituie sumele în termen de 15 zile de la data primirii notificării, OP aplică prevederile OUG nr. 66/2011.
- (7) PP este unicul răspunzător pentru restituirea către OP, în condițiile alin. (6) de mai sus, a oricăror sume imputabile partenerilor de proiect conform acordului de parteneriat, având un drept de regres împotriva partenerilor în condițiile dreptului comun.
- (8) În situația în care, în urma verificărilor administrative și/sau la fața locului, OP constată neîndeplinirea sau îndeplinirea parțială a obiectivelor sau rezultatelor Proiectului, măsurate prin indicatori, acesta poate aplica reduceri procentuale, cu aplicarea principiului proporționalității, din sumele efectuate și declarate de PP în rapoartele financiare în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile. OP poate decide restituirea integrală sau parțială a sprijinului financiar nerambursabil acordat. Restituirea parțială este posibilă în situația în care componente clar identificabile și viabile ale Proiectului au fost finalizate și poate fi condiționată de acordul CMF, în condițiile stabilite prin Regulament.
- (9) În cazul în care, în urma verificărilor administrative și/sau la fața locului, OP constată că, la data finalizării perioadei de implementare a Proiectului, nu au fost atinse țintele minime obligatorii aferente indicatorilor, menționate în Ghidul Solicitantului aferent apelului de proiecte în cadrul căruia a fost depus Proiectul, OP poate decide restituirea integrală a sprijinului financiar nerambursabil acordat, cu respectarea prevederilor Contractului și a celor legale aplicabile.
- (10) În situația în care, pe parcursul perioadei de sustenabilitate, PP și/sau partenerii de proiect nu își îndeplinesc obligațiile asumate sau încalcă prevederile Contractului, OP poate dispune restituirea parțială sau integrală a sprijinului financiar nerambursabil acordat, cu aplicarea prevederilor OUG nr. 66/2011 privind constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare rezultate din nereguli.
- (11) În cazul în care OP, donatorul public internațional sau alte structuri cu rol de audit/verificare/control identifică abateri în aplicarea prevederilor reglementărilor în vigoare relevante pentru Contract/Proiect, cheltuielile efectuate cu nerespectarea Cadrului legal sunt declarate neeligibile urmând a fi aplicate prevederile alin. (6) și alin. (7) de mai sus.
- (12) În cazul sesizării unei suspiciuni de neregulă/fraudă în perioada de valabilitate a Contractului, OP va aplica prevederile OUG nr. 66/2011. Pe perioada efectuării

verificărilor, în cazul în care nu pot fi aplicate măsuri tranzitorii în conformitate cu prevederile legale în vigoare, OP poate decide suspendarea procesării raportului intermediar de progres/final depus de PP până la finalizarea verificărilor în cauză, cu informarea PP.

- (13) Creanțele bugetare rezultate din nereguli sunt scadente la expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță și pot fi recuperate în modalitățile stabilite de lege. PP datorează pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță o dobândă care se calculează potrivit prevederilor legale aplicabile.
- (14) Sancțiunile prevăzute la prezentul articol pot fi aplicate cumulativ cu alte sancțiuni prevăzute în Contract, Regulament sau legislația aplicabilă.

ARTICOLUL 17 – STOPAREA/RECUPERAREA AJUTORULUI DE STAT

- (1) Stoparea și recuperarea ajutorului de stat, obiect al prezentului Contract, se realizează de către OP, conform prevederilor Regulamentului nr. 651/2014, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014, Schemei de ajutor stat și Normelor metodologice privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat/de *minimis*.
- (2) Orice plată excedentară efectuată de către OP constituie plată necuvenită, iar PP are obligație de a restitui sumele respective în termen de 15 zile de la data primirii notificării din partea OP. În cazul în care PP nu restituie sumele în termenul menționat, OP va aplica prevederile privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat, menționate la alin. (1) de mai sus.
- (3) În cazul în care creanțele bugetare stabilite prin decizia OP de recuperare parțială/totală a ajutorului de stat nu sunt restituite de către PP în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei de recuperare, acestea pot fi deduse de OP din tranșele următoare de prefinanțare/plata finală sau, după caz, puse în executare silită conform Normelor metodologice privind stoparea/recuperarea ajutorului de stat/de *minimis*.

ARTICOLUL 18 - RĂSPUNDERE CONTRACTUALĂ, PENALITĂȚI, DAUNE INTERESE

- (1) PP este singurul răspunzător în fața OP pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin Contract.
- (2) PP este obligat la plata de daune interese către OP pentru prejudiciile suferite de acesta ca urmare a neexecutării, executării cu întârziere sau necorespunzătoare a obligațiilor de către PP și/sau partenerii de proiect, după caz.
- (3) În caz de încălcare a prevederilor Contractului de către PP, OP are dreptul de a aplica penalități/sancțiuni, conform ratelor procentuale stabilite prin Contract sau cu aplicarea principiului proporționalității, în cazul abaterilor nedefinite expres în Contract. Sumele rezultate din penalitățile aplicate vor fi deduse de OP din tranșele următoare de prefinanțare/plata finală, conform legii, sau vor fi plătite de PP în termen de 30 zile de la data primirii notificării prealabile din partea OP. În cazul în care PP nu restituie sumele în termenul menționat, PP datorează de drept, de la data scadenței obligației de plată, și dobânda legală penalizatoare aferentă sumei nerestituite.
- (4) În situațiile prevăzute mai jos, interesele OP se prezumă a fi vătămate din cauza îngreunării activității de raportare, monitorizare, verificare și control de către PP, motiv pentru care OP poate aplica penalități, după cum urmează:
 - a) în cazul în care neîndeplinirea uneia sau mai multor obligații ale Contractului se datorează unui management defectuos al Proiectului (de exemplu, refuzul sau întârzieri nejustificate în furnizarea documentelor justificative/clarificărilor,

transmiterea de răspunsuri incomplete sau lipsite de relevanță la solicitările de clarificări formulate de OP, completarea eronată a rapoartelor în mod repetat, transmiterea de documente justificative cu erori materiale etc.): până la 15% din valoarea totală a cheltuielilor aferente managementului de proiect incluse de PP în raportul financiar intermediar sau final, în funcție de gravitatea sau recurența faptei;

- b) nedepunerea raportului intermediar de progres/raportului final conform cerințelor privind elaborarea și prezentarea, cu o întârziere mai mare de 1 lună față de termenul prevăzut la art. 7 alin. (6) din Contract: 0,1% pe zi de întârziere din suma totală aferentă raportului intermediar/final supusă autorizării, calculate până la data îndeplinirii efective a obligației.
- (5) În situația suspendării plăților de către OP în condițiile art. 15 alin. (10) lit.d), OP poate decide să perceapă majorări/penalități de întârziere în valoare de 0,01% pe zi de întârziere din suma la care este îndreptățit, până la data îndeplinirii efective a obligației.
- (6) Cazul fortuit nu este exonerator de răspundere contractuală.
- (7) PP și/sau partenerii de proiect vor răspunde în mod individual și exclusiv față de terți pentru prejudicii sau vătămări de orice fel suferite de aceștia în timpul, ca urmare sau în legătură cu executarea Contractului și/sau implementarea Proiectului. În sensul prezentului alineat, angajații PP sau ai partenerilor de proiect sunt considerați terți.
- (8) În cazul subcontractării managementului proiectului de către PP, PP îi revine întreaga răspundere pentru managementul defectuos și pentru orice decurge din acesta.
- (9) OP nu poate fi tras la răspundere, sub niciun motiv și în niciun fel de circumstanțe, pentru prejudicii sau vătămări, patrimoniale sau nepatrimoniale, suferite de PP, partenerii de proiect sau terți în timpul sau ca o consecință a executării Contractului și/sau implementării Proiectului, motiv pentru care OP nu poate accepta nici o cerere de compensare sau majorări de plată în legătură cu astfel de prejudicii sau vătămări.
- (10) OP nu răspunde pentru prejudiciile cauzate terților de către PP și/sau partenerii de proiect.
- (11) PP nu poate invoca lipsa fondurilor proprii sau atrase ca parte a contribuției proprii/finanțării cheltuielilor neeligibile și conexe pentru a suspenda/opri/întârzia oricare dintre activitățile Proiectului, pentru a solicita prelungirea duratei de implementare sau ca motiv pentru neîndeplinirea/îndeplinirea parțială a oricărui obiectiv/rezultat/indicator.
- (12) Sancțiunile prevăzute în prezentul articol pot fi aplicate cumulativ cu alte sancțiuni prevăzute în Contract.

ARTICOLUL 19 – ÎNCETAREA ȘI REZILIEREA CONTRACTULUI

- (1) Contractul încetează:
 - de drept, la termenul prevăzut la art. 3 alin. (1);
 - prin acordul Părților exprimat în act adițional la prezentul Contract. În această situație, Părțile vor stabili, dacă va fi cazul, cuantumul și termenele de restituire a sumelor primite de către PP de la OP în temeiul Contractului până la data încetării Contractului;
 - prin denunțare unilaterală de către OP, cu respectarea unui termen de preaviz de 30 de zile, în următoarele situații:
 - a) dacă donatorul public internațional decide sistarea finanțării Proiectului sau a Programului;
 - b) ulterior încheierii Contractului, se constată că PP/partenerii de

proiect/Proiectul nu au îndeplinit condițiile de eligibilitate la data depunerii Proiectului în cadrul apelului de proiecte și/sau la data încheierii Contractului;

c) ulterior încheierii Contractului, se constată neconcordanțe între starea de fapt dovedită și cele declarate de către PP în dosarul de finanțare, referitor la faptul că Proiectul nu a făcut sau face obiectul altei finanțări din fonduri publice de orice tip sau fonduri externe nerambursabile;

d) pe parcursul derulării Contractului, PP ajunge în una dintre următoarele situații:

- i. își pierde calitatea de persoană juridică legal înregistrată în România, cu excepția situațiilor de reorganizare a persoanei juridice;
- ii. dobândește calitatea de instituție religioasă sau partid politic;
- iii. este în faliment, în insolvență sau în lichidare, activitățile sale sunt sub administrare judiciară, face obiectul unui concordat preventiv, mandat ad-hoc sau alt acord încheiat cu creditorii, și-a suspendat activitatea comercială, face obiectul unor proceduri legate de aceste aspecte și se află în orice altă situație similară care ar decurge dintr-o procedură asemănătoare prevăzută de legislația sau reglementările europene și naționale;
- iv. PP sau reprezentantul legal menținut în funcție fac obiectul unei hotărâri judecătorești rămase definitive (*res judicata*) pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală, spălare de bani sau finanțarea terorismului, infracțiuni aferente terorismului sau infracțiuni legate de activități teroriste, exploatarea prin muncă a copiilor sau alte forme de trafic de persoane sau orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene sau ale donatorilor publici internaționali, inclusiv condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor nerambursabile (europene și/sau provenind de la donatori publici internaționali) și a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- v. PP sau reprezentantul legal menținut în funcție sunt condamnați printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă (*res judicata*) pentru o infracțiune legată de conduita lor profesională;
- vi. PP sau reprezentantul legal menținut în funcție fac obiectul unei hotărâri judecătorești sau decizii administrative rămase definitive (*res judicata*) cu privire la o abatere profesională gravă, deoarece au încălcat legile, regulamentele sau standardele etice ale profesiei din care face parte PP sau deoarece se fac vinovați de orice conduită abuzivă care le afectează credibilitatea profesională, atunci când această conduită trădează o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă.

e) cel puțin unul dintre partenerii de proiect se află în una dintre situațiile prevăzute la lit. d), iar modificarea Contractului ca remediu nu poate fi realizată.

(2) În condițiile art. 1553 Cod civil, Contractul se consideră reziliat de plin drept, fără punerea în întârziere a PP, fără intervenția instanței de judecată sau îndeplinirea altei formalități (pact comisoriu) și cu dreptul OP de a solicita daune-interese în condițiile dreptului comun, în următoarele situații:

- Neexecutarea obligației prevăzută la art. 9 alin. (26), alin. (27) și alin. (32) din Contract;
- Neexecutarea obligației prevăzută la art. 13 din Contract;
- Încălcarea regulii privind cumulul ajutoarelor de minimis/stat;

- Nerestituirea ajutorului de *minimis*/stat de către PP în temeiul unei decizii de recuperare de ajutor de *minimis*/stat, anterioare intrării în vigoare a Contractului;
 - În situațiile prevăzute la art. 38 alin. (2) din Schema de ajutor de *stat*.
În condițiile prezentului alineat:
 - Punerea în întârziere a PP rezultă din simplul fapt al neexecutării obligațiilor;
 - Declarația de invocare a pactului comisoriu este irevocabilă și produce efecte de la data comunicării acesteia către PP, chiar dacă acesta nu a luat cunoștință de ea din motive care nu îi sunt imputabile.
- (3) În condițiile art. 1552 alin. (1) Cod civil, OP poate rezilia unilateral Contractul și solicita daune-interese în condițiile dreptului comun, în următoarele situații:
- a) PP se află de drept în întârziere prin simpla împlinire a termenului stabilit pentru executare:**
- În situația prevăzută de art. 15 alin. (7) din Contract;
 - PP nu depune niciun raport intermediar de progres întocmit potrivit cerințelor de privind elaborarea și raportarea, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a Contractului, conform termenelor de raportare prevăzute la art. 7 alin. (6);
 - PP, din motive imputabile acestuia, nu începe implementarea Proiectului în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a Contractului;
 - Până la finalizarea perioadei de sustenabilitate, intervin modificări de natură să afecteze obiectivul Proiectului;
 - PP încalcă obligațiile prevăzute la art. 9 alin. (11), (16), (17), (21), (22), (28), (33) din Contract.
 - PP încalcă orice alte obligații contractuale pentru a căror executare a fost stabilit un termen, conform Contractului sau Cadrului legal.
- Declarația unilaterală de reziliere produce efecte de la data comunicării către PP, chiar dacă acesta nu a luat cunoștință de ea, din motive care nu îi sunt imputabile.
- b) Cu punerea în întârziere a PP:**
- PP modifică structura parteneriatului fără aprobarea prealabilă scrisă a OP;
 - Pe parcursul derulării Contractului, PP ajunge în una dintre următoarele situații:
 - i. PP sau reprezentantul legal încearcă, direct sau prin interpuși, să obțină informații confidențiale sau să influențeze persoanele cu atribuții în monitorizarea, controlul și verificarea Proiectului din cadrul OP, Autorității de Audit etc.;
 - ii. PP sau reprezentantul legal fac declarații false pentru a obține sprijinul financiar nerambursabil prevăzut în Contract sau întocmesc rapoarte care nu reflectă realitatea;
 - iii. PP întreprinde acțiuni care dovedesc nerespectarea valorilor democratice și a drepturilor omului;
 - Cel puțin unul dintre partenerii de proiect se află în una dintre situațiile prevăzute la pct. i. – iii de mai sus, după caz, iar modificarea Contractului ca remediu nu poate fi realizată;
 - PP nu execută/execută necorespunzător obligația stipulată la art. 9 alin. (18) din Contract;
 - PP și/sau partenerii de proiect utilizează sprijinului financiar nerambursabil în alte scopuri decât cele prevăzute în Contract; PP încalcă orice alte obligații prevăzute în Contract și/sau Cadrul legal, după caz.
- Declarația de reziliere este irevocabilă de la data expirării termenului prevăzut prin punerea în întârziere pentru executarea obligației, dacă PP nu a executat obligația în termenul fixat prin aceasta.
- (4) OP are dreptul de a solicita instanței de judecată anularea Contractului sau constatarea nulității acestuia, după caz. Nulitatea Contractului poate fi constată

sau declarată și prin acordul Părților, dacă prin lege nu se prevede altfel.

- (5) În situațiile de încetare (cu excepția încetării de drept și a celei convenite de către Părți)/reziliere a Contractului în condițiile prezentului articol, PP este obligat să restituie sprijinul financiar nerambursabil acordat de OP până la data încetării/rezilierii, în termenul indicat. Neexecutarea obligației de restituire la scadență atrage obligația PP de a plăti dobânda legală aferentă calculată până la data îndeplinirii efective a obligației de plată;
- (6) Prin excepție de la prevederile alin. (5), OP poate decide, sub condiția acceptării de către CMF, acolo unde se impune conform Regulamentului, restituirea parțială a sumelor acordate până la momentul rezilierii Contractului, dacă următoarele condiții sunt îndeplinite cumulativ: componente clar identificabile și viabile ale Proiectului au fost finalizate, aceste componente au fost realizate cu respectarea Cadrului legal și realizarea acestora nu este afectată de niciun caz de dublă finanțare sau situație de neeligibilitate a PP/partenerilor de proiect/Proiectului/activităților/cheltuielilor.
- (7) Imediat după primirea notificării de încetare/reziliere a Contractului, PP va lua toate măsurile necesare pentru a opri executarea obligațiilor sale de o manieră promptă și organizată, în așa fel încât costurile să fie minime.

ARTICOLUL 20 – LEGEA APLICABILĂ ȘI SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

- (1) Legea care guvernează Contractul și în conformitate cu care este interpretat este legea română.
- (2) Părțile vor depune toate eforturile pentru a rezolva pe cale amiabilă orice neînțelegere sau dispută care poate apărea între ele în cadrul sau în legătură cu îndeplinirea Contractului.
- (3) În cazul în care nu se soluționează amiabil divergențele contractuale, litigiul va fi soluționat de către instanțele competente din România.

ARTICOLUL 21 – COMUNICĂRI

- (1) Orice comunicare între Părți, referitoare la, sau în legătură cu Contractul sau cu îndeplinirea acestuia, trebuie să fie redactată și transmisă în scris, în limba română, cu menționarea numărului Contractului și a titlului Proiectului, sub sancțiunea inopozabilității între Părți sau în relația cu terții.
- (2) Orice document scris trebuie înregistrat atât în momentul transmiterii, cât și în momentul primirii.
- (3) Comunicările dintre Părți vor fi trimise prin sistemul de management electronic al Programului și/sau vor putea fi înmânate personal sau transmise prin poștă/curier, fax sau poștă electronică la adresele menționate în partea introductivă a Contractului.
- (4) Atunci când există un termen limită pentru primirea unei comunicări scrise, expeditorul trebuie să solicite confirmarea primirii respectivei comunicări.

ARTICOLUL 22 – PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

- (1) Datele cu caracter personal vor fi colectate, prelucrate, stocate și arhivate în conformitate cu Regulamentul UE nr. 679 din 2016 *privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)*, în scopul implementării și monitorizării Proiectului și

derulării activităților de verificare și control de către OP și celelalte organisme abilitate, precum și în scopuri statistice.

- (2) PP își exprimă acordul cu privire la colectarea, prelucrarea, stocarea și arhivarea datelor cu caracter personal obținute pe tot parcursul desfășurării Contractului, în vederea utilizării acestora pe toată durata, precum și după încetarea acestuia, în scopul verificării modului de implementare și/sau a respectării clauzelor contractuale și a cadrului legal aplicabil.
- (3) Părțile vor lua toate măsurile tehnice și organizatorice necesare, conform propriilor responsabilități și competențe instituționale, în vederea asigurării unui nivel adecvat de securitate a datelor cu caracter personal pe perioada de prelucrare a acestora.
- (4) Pentru acele documente sau dovezi de realizare a activităților care presupun prelucrarea de date cu caracter personal în sensul Regulamentului UE nr. 679 din 2016, PP va face dovada deținerii acordului expres de prelucrare a datelor pentru fiecare persoană vizată.

ARTICOLUL 23 – DISPOZIȚII FINALE

- (1) În cadrul Contractului, cu excepția situațiilor când contextul cere altfel sau a unei prevederi exprese contrare:
 - a) cuvintele care indică singularul includ și pluralul, iar cuvintele care indică pluralul includ și singularul;
 - b) cuvintele care indică un gen includ toate genurile;
 - c) termenul „zi” reprezintă zi calendaristică, dacă nu se specifică altfel;
 - d) atunci când termenul este stabilit pe luni, acesta începe să curgă în prima zi a lunii și se împlinește în ultima zi a ultimei luni calendaristice;
 - e) atunci când termenul este stabilit pe zile, calculul se face pe zile libere, prima și ultima zi nefiind luate în considerare. Atunci când ultima zi a termenului se împlinește într-o zi nelucrătoare, termenul se prorogă până la prima zi lucrătoare imediat următoare.
- (2) Prevederile Contractului se completează cu legislația incidentă în materie.
- (3) Definițiile termenilor specifici utilizați în Contract se regăsesc în Cadrul legal.
- (4) Trimiterile la actele normative includ și modificările și completările ulterioare ale acestora, precum și orice alte acte normative subsecvente.
- (5) În înțelesul Contractului, atunci când există și parteneri de proiect, drepturile și obligațiile PP revin și partenerilor, cu excepția acelor care, prin natura lor, țin exclusiv de PP.
- (6) În cazul în care una dintre prevederile Contractului este sau devine nulă, invalidă sau neexecutabilă conform legii, legalitatea, valabilitatea și posibilitatea de executare a celorlalte prevederi din Contract vor rămâne neafectate, iar Părțile vor depune toate eforturile necesare pentru a realiza acele acte și/sau modificări care ar conduce la același rezultat legal și/sau economic care s-a avut în vedere la data încheierii Contractului.

Prezentul Contract a fost întocmit în 2 (două) exemplare, în limba română, câte unul pentru fiecare parte, ambele cu valoare juridică egală.

Operatorul de Program
Ministerul Culturii
Ministru

Promotor de Proiect
.....
Reprezentant legal

.....

.....

**Unitatea de Management a Proiectului
Director**

Director adjunct – Coordonator Program PA14

Şef Serviciu Financiar

Consilier Juridic Program PA14

.....

Întocmit,

.....